

62. évf., 2008. II. 21., ára 50 dinár

7

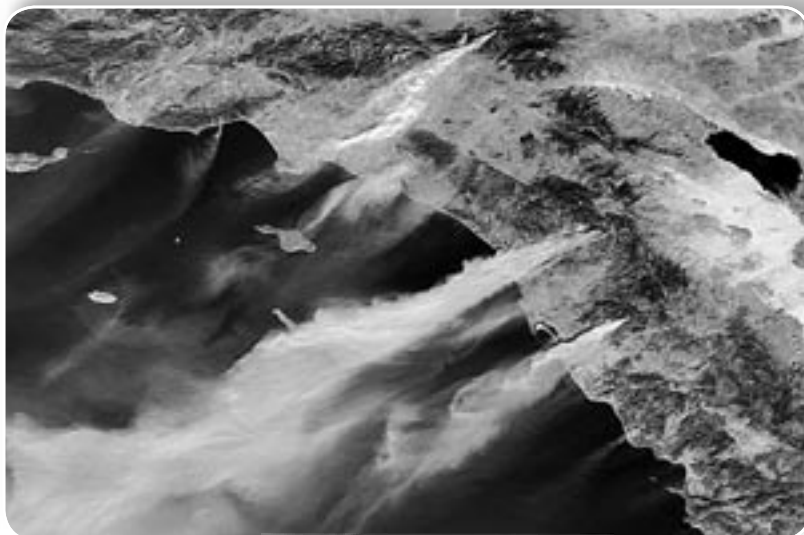
Jó Pajtás

Daru
(Gergely József fotója)

A jövő
heti
Jó Pajtás
címlapja
és
posztere

A hét fotója

Ez a kép nem a múlt héten készült ugyan, de nagyon érdekes. Sőt, rejtélyes! Vajon mi a csuda lehet ez?

A megfejtés: műholdas légi fotó Kalifornia csendes-óceáni partvidékéről, Santa Barbarától a mexikói határig.

Ami pedig külön érdekessé és igazán dokumentumértékűvé teszi ezt a fotót, azok a füstcsíkok.

Az óriási erdőtüzek ugyan nem látszanak a légi fotón, a keletkezett füstöt viszont az óceán fölé sodorja a sivatagi szél, és ez a füst bizony igen jól látható...

Kedves versem

Kovács Sándor

Az óriás

*Elmondom, hogy mit álmotam,
álmomban óriás voltam.
A fák olyan picik voltak,
térdem alatt hajladoztak.*

*Átléptem a Tiszát, Dunát,
így mentem a világon át,
bokáig ért az óceán,
végig az Óperencián.*

*Hegyre ültem, ha pihentem,
felhőt fogtam a tenyeremben,
elértem a csillagokat,
zsebembe is tömtem sokat...*

*Megszámoltam: hetet léptem,
míg az úton hazaértem.
De házunkba hogy megyek be?
ütött szöget a fejembe.*

*Egy babszemnél alig nagyobb,
én meg, lám, óriás vagyok.
Majd könnyekre keseredtem...
Szerencsére felébredtem!*

Egyszer elalvás előtt felkaptam egy jó könyvet és olvasgatni kezdtem.

Éppen egy jó verset olvastam, miközben elaludtam. Álomországban találtam magam. Végignéztem magamon és akkora voltam, mit egy felhőkarcoló. Gondolkodtam, mit tegyek. Elindultam és egy lépéssel száz kilométert haladtam. Nagyon jól éreztem magam, hogy nincs nálam nagyobb és erősebb ember. Egyszer csak egy várhoz értem, ahol száz erős katona fogadott. Meglepődtem, hogy miért néznek rám olyan mérgesen. Éppen ezen törtem az óriás fejemet, amikor arra lettem figyelmes, hogy egy öregasszony közeleg. Azt mondta:

– Azért haragszanak rád fiam, mert megrengeted a mennyet és a földet!

Akkor azt kívántam, legyen én újra a régi, mert úgy legalább szeretnek az emberek. Amikor ezt kimondtam, rögtön fel is ébredtem. A párnám mellett megláttam a verset, amit este olvastam. Elmosolyodtam, lám csak az volt a címe: Az óriás.

Akkor értettem meg az álmomat. Azért lett ez a vers a kedvencem, mert segített rájönnöm arra, hogy így vagyok jó, ahogy vagyok.

**Polyákovity Levente, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Szeretjük anyanyelvünket

(Február 21-e, az anyanyelv nemzetközi napja)

A tudományos felfogás szerint nincs semmiféle rangkülönség a nyelvek között. Minden nyelv a természet, az emberi lélek csodálatos műve. Valamennyit egyformán becsüljük. Nem hirdetjük, hogy a miénk a legszebb, legkülönb. Dicséretnek ez talán sok volna, talán kevés. Édesanyánkról se mondjuk, hogy ő a legszebb asszony az asszonyok között. Nem mérjük sem a szépségversenyek győzteseihez, sem a mozicsillagokhoz. Ez illetlenség volna és ízléstelenség. Csak azt mondjuk róla, hogy ő az egyetlen, hogy ő az édesanyánk, s ezért szeretjük."

Mi is így vagyunk vele, mint Kosztolányi Dezső, ki e sorokat leírta. Szeretjük anyanyelvünket, igyekszünk minél tökéletesebben elsajátítani.

Az **óbecsei Petőfi Sándor iskola** tanulói számos szép eredményt értek el a nyelvi, népmesemondó-, és szavalóversenyeken. Erről már olvashattatok a Jó Pajtásban is. Most arról beszélgetünk, ki milyen eredményt ért el a versenyeken, mi a véleményük anyanyelvükről és más nyelvekről.

A magyar szaktanteremben beszélgetőtársaim **Szűcs Budai Engelbert** magyartanárral és tanulóival: a nyolcadikos **Kocsis Katarina**, **Nagy Szanella**, **Varga Sarolta**, **Bartuc Csilla**, **Máriás Mónika**, **Kucsera Emese**, a hatodikos **Kovács Noémi**, s az ötödikes **Vukov Anita** és **Péter Lea**.

Kucsera Emese az Új Kép folyóirat pályázatára a virágról írt fogalmazást, és második helyezést ért el.

– Szeretem az anyanyelvemet és részt is szoktam venni különféle versenyeken. Legutóbb különböző szavakról lehetett írni – magyarázza Emese –, s én a virág szót választottam. Bemutattam a rózsát, a liliomot, a pitypangot, búzavirágot, orchideát. Persze szóltam a virágénekekről, környezetvédelemről is. Számomra a legszebb szó mégis a sportolás, mert szeretek úszni, vízilabdázni, síelni.

– Én meg a Népkönyvtár pályázatán vettem részt – dicsekszik Mónika –, és első lettem. Többféle téma közül a szerelemmel kapcsolatosat választottam. Könyvjutalmat és tagsági könyvecskét kaptam erre az évre. A fogalmazás mellett szeretek olvasni is. A nyelvi versenyeken ötödik óta részt veszek, már készülünk az ideire is.

– Szeretem a szép, szerelmes verseket, sokat letöltök a netről – mondja Katarina. – Én is szeretek fogalmazni, írásaimban megtörtént dolgokat írok le. A dolgozatomban, melyet a Szarvas Gábor Nyelvművelő Napok versenyének pályázatára küldtünk el, arról írtam, hogy mire is lehet használni internetet. Sajnos manapság megfeledezzünk a könyvtárakról. Mert az internet gyors és minden ott van egy helyen: alkalmas újságok olvasására, szórakozásra, chatelésre, levelezésre... Én is ezt teszem legtöbbször. Mindenki figyelmébe ajánlom, mert egy jó dolog. Dolgozatommal első helyezést értem el. Nagyon boldog voltam, szép könyveket és díszoklevelet kaptam. Szeretem anyanyelvünket, s nagyon sajnálom, hogy manapság nem figyelünk oda a helyes beszédre, írásra.

Sokszor rövidítéseket használunk, mint pl: ok, vok, micsi...

– Én a könyvtárból kölcsönözöm a versesköteteket – magyarázza Lea –, mert szeretek szavalni, meg kedvelem a költeményeket. Már alsós koromban díjakat kaptam. Tavaly a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör költészetnapjára szavalóversenyén is részt vettem.

Noémi és Anita ott volt Budapesten a Rózsa György vezette Mese-játék népmesemondó versenyen, melyet a Duna TV december végén közvetített.

– Igen – halljuk Noémitől –, nagyon szeretem a meséket, így még jobban megismerhettem azokat. Nagyon sokat elolvastam. Nemcsak olvasni, hanem fogalmazni is szeretek. Szerkesztője vagyok a Figyelő diáklapunknak, tudósítósokat, fogalmazásokat szoktam írni.

– Szeretem a meséket, nemcsak a Duna TV-ben versenyeztem, hanem mivel mindannyian megtanultunk fejből egy-egy népmesét – tudjuk meg Anitától –, most tavasszal részt veszünk a népmesemondó versenyen. Kedvelem az állat- és tündérmeséket egyaránt. Mivel szeretek olvasni, most A lábfülesek bolygóját olvasom. Alsós koromban is vettem már részt versenyen, mégpedig az ÁMV-n, harmadikban, negyedikben, mégpedig fogalmazási versenyen, ha jól emlékszem, helyezéseket is értem el. Legjobban az elképzelt dolgokról szeretek írni.

– Kedvelem anyanyelvemet – mondja Csilla –, szeretek olvasni. Legjobban a Csíkos sorozatban megjelent lányregények kötik le a figyelmemet. A házi olvasmányok is jók, kedvencem A Pál utcai fiúk. Most kezdem majd Szabó Magda Mondják meg Zsófikának című regényét. A nyelvi versenyen is ott leszek. No, nemcsak anyanyelvemet

szeretem, hanem a kötelező angol és német mellett már évek óta spanyolul is tanulok. Hogy miért? Sokan föltették már a kérdést, mert tessék. Egyedül tanulom, s elég lassan haladok.

Szanella és Sarolta is szeretik anyanyelvüket, mégpedig annyira, hogy minden évben ott vannak a nyelvi versenyen.

– Már ötödik óta ott vagyok a versenyeken – dicsekszik Szanella –, s eljutottam a körzetire is, melyet Újvidéken tartottak meg. Könyvjutalmat és díszoklevelet kaptam. Szeretem a nyelvtant, s máris készülünk a tavaszi megmérettetésre.

– Ötödik óta járok a nyelvi versenyre – teszi hozzá Sarolta –, az idén is továbbjutottam az osztályversenyen. Kedvelem az anyanyelvemet, s örömet lelem a gyakorlásban, mert azért sokat kell készülni, hogy eredményt is érjünk el.

Végezetül a tanár úr:

– Ha visszatekintek – mondja –, mindig is szerettem olvasni. Talán azért is lettem magyartanárral, mert szerettem az anyanyelvemet. Állandóan figyelem a tanítványaimat, hogyan viszonyulnak az anyanyelvükhöz, hogyan beszélnek. Most, amikor Budapesten jártunk a Mese-játék versenyen, nagyon sok dicséretet kaptak a szép, izés beszédért. Már annak idején Szarvas Gábor is azt hirdette, milyen szép, színes a nyelvünk. A diáklapunk, a Figyelő is 45 éves, s már ennyi ideje őrzi anyanyelvünket. Azt is figyelem, mit olvasnak a diákjaim. Ha versenyre megyünk, olyan lelkesen készülnek, s ezt a lelkesedést látva örömmel végzem a munkám.

Ahogy Kosztolányi is írta, becsülni kell a más nyelveket. Csilla említette, hogy spanyolul is tanul. Kosztolányi egyik esszéjében pedig arról ír, hogy portugálul tanult, mert szépnek találta.

Koncz Erzsébet 4

Hazudni vagy igazat mondani?

Melyik a helyes út?

Tudjátok-e, hogy mi a különbség a füllentés és a hazugság között? Én azt hittem, tudom, de amikor megpróbáltam meghatározni, rájöttem, nem is olyan egyszerű a feladat. Vajon mikor füllentünk és mikor hazudunk? Hiszen a füllentés is hazugság, még akkor is, ha csak icipici füllentésről van szó. Hazudni pedig nem szép dolog. Ugyanakkor néha az őszinteséggel nagyobb bajt okozhatunk, mintha elferdítenénk a valóságot. A **szabadkai Majsai Úti iskola** hatodikos tanlói vállalkoztak arra, hogy elmeséeljék gondolataikat és tapasztalataikat a témával kapcsolatban. **Für Ervinnel, Siflis Annával, Salling Melisszával, Kovács Ágnessel, Balog Ádámmal, Szabó Brigittával és Bodócsi Brigittával** beszélgettünk a hazugságokról és füllentésekről.

– Én inkább csak füllenteni szoktam. Egyszer, amikor plakátot kellett volna csinálnunk, mi inkább kimentünk játszani, ahelyett, hogy rajzoltunk volna, és azt mondtam, hogy jól haladunk, pedig alig volt meg a vázlat. Nem szeretek hazudni, és még mielőtt lebuknék, általában rövid idő után bevallom az igazat. Csak akkor szabad hazudni, ha valakit ezzel megvédünk, vagy ha nagy bajban vagyunk. Bár akkor is elfogadható a hazugság, ha a másikat nem akarom megbántani. Mondjuk, ha olyan ajándékot kapok, ami nem tetszik, és mégis azt mondom, hogy szép. Ha pedig valakit hazugságon kapunk, meg lehet neki egyszer-kétszer bocsátani, bár attól is függ, mekkora a hazugság. A tesómat kaptam néha hazugságon, amikor például nem akarta bevallani, hogy leejtette a játékát, de végül csak elmondta, mi történt – meséli Ági.

Ervin szerint csak akkor szabad hazudni, ha az feltétlenül szükséges, és még a rossz jegyekről is legjobb mindig igazat mondani.

– Van, aki csak azért hazudik, hogy rá figyeljenek, de ez nem helyes. Én is hazudtam már, amikor rossz voltam, és inkább letagadtam, hogy ne büntessenek meg. Egyszer pedig a szomszédomat kaptam hazugságon, eldicsekedte, hogy új mobiltelefonot kapott. Amikor kértem, hogy mutassa meg, azt mondta, javításon van, és végül az anyukájától tudtam meg, hogy az egész nem is igaz – mondja Ervin.

– Én a zsebpénzemmél kapcsolatban szoktam füllenteni, ha kicsit többet költök, és másnapra nem marad. Ilyenkor persze nem vallom be, hogy nincs pénzem uzsonnára. Régebben nagyon jóban voltunk a két barátnőmmel, de az egyikük féltékenységből szerette volna, ha a másikkal összeveszek és csak vele maradok jó barátságban, és mindenfélét hazudozott rólam. Ez nagyon rosszul esett.

Ádám, Ervin, Ági, Szabó Beáta, Anna, Melissza, Bodócsi Beáta

– Tulajdonképpen lehet egy barátunk is hazudni, de nem mindegy, miről van szó. Mondjuk szerelmi ügyekben, amikor elmondja, hogy tetszik neki egy fiú, én letagadom, hogy nekem is tetszik, csak hogy ne haragudjon meg rám. Szerintem, ha mindig őszinék vagyunk, az időnként a másíknak rosszul eshet, ezért az igazat is csak óvatosan szabad megmondani – tudjuk meg Annától.

Melissza egy rosszul sikerült iskolai ellenőrző történetét meséli el:

– Nem mertem otthon megmondani, ezért azt hazudtam, hogy még nem osztották ki a feladatlapokat, de anyu megtalálta. Szerencsére nem büntettet meg. Szerintem, ha sokat hazudunk, végül már senki sem fog hinni nekünk, akkor sem, ha éppen igazat mondunk, és elveszítjük a többiek bizalmát. Ha pedig valakit hazugságon kapunk, igaz, hogy nem esik jól, de adni kell neki még egy esélyt.

– Én főként a tesóm miatt szoktam hazudni, ha arról kérdeznak, hogy mikor jött haza, vacsorázott-e stb., ilyenkor falazok neki – tudjuk meg Ádámtól.

– Nekem egy régebbi osztálytársam hazudott arról, hogy ismer egy lányt, aki a testvére barátnője. Amikor megkérdeztem, hogy hívják, bement egy nevet, amiből rájöttem, hogy hazudott, mert én valóban ismertem azt a lányt, és ez azért esett rosszul, mert hazugsággal akart közelebb kerülni hozzám. Ha mindig megbocsátjuk a hazugságot, akkor végül már kihasználnak minket, és ezt nem szabad megengedni. Csak akkor szabad hazudni, ha azzal a másíknak jót teszünk,

megvédjük őt, különben mindig őszintének kell lenni.

– Ha valakit meg akarunk védeni vagy ránk bízva a titkát, akkor is hazudunk, de ez elfogadható. Ám amikor csak tehetjük, őszintének kell lennünk. Azért arra is kell figyelni, hogy a másikat ne bántsuk meg, vagyis a másíkra nézve bántó dolgokat óvatosan kell közölni. Legtöbbször én is a testvérem miatt hazudok, mert későn ér haza és elfelejti a vacsít vagy nincs kedve enni, és amikor engem kérdeznek, evett-e, füllentek egy kicsit – árulja el Szabó Beáta.

Bodócsi Beáta a sulival kapcsolatos füllentéséről meséli:

– Ha nem csinálom meg a házit, ki sem veszem a füzetet és azt mondom, hogy otthon felejtettem, mert különben akár egyest is kaphatok. Egyébként elég rossz érzés, ha hazudok, és végül mindig kibukik belőlem az igazság. Nekem is hazudtak már, például valaki össze-vissza hazudozott arról, hogy neki van otthon úszómedencéje, meg játszóttere, de kiderült, hogy ebből semmi sem igaz, mégse szóltunk neki, hogy tudjuk az igazat. Időnként nehéz őszintén megmondani a másíknak, hogy mi bajunk van vele, mert nem akarjuk megbántani.

Még a legőszintébb ember is időnként hazudik. Legyen az ártatlan füllentés vagy jókora hazugság, a lelkiismeret-furdalás ritkán marad el. Bár amikor csak lehet, igazat kell mondani, sokszor bizony nehéz megtartani az egyensúlyt az őszinteség és a hazugság között.

Kép és szöveg: Sztojánovity Lívía

Cárok otthona volt

Egykor uralkodók lakta a falai között, ma Európa egyik leggazdagabb művészeti gyűjteményét őrzi Szentpétervár világhírű múzeuma, az Ermitázs. Az impozáns épület 353 termének pazar

berendezése az orosz történelmet, a cárok fényűző életét idézi. Szentpétervárt még I. Péter cár építette ki 1703-ban, a svédekkel folytatott háború idején. Az itáliai mester, Bartolomeo Rastrelli tervei alapján készült

Téli Palota ősztől tavaszig minden pompájával a cárok kényelmét szolgálta. Nagy Katalin cárnő volta z első, aki műalkotásokat kezdett gyűjteni. Először csupán a palota kertjében álló kisebb épületet, a hermitage-t rendezte be a világ minden pontjáról összegyűjtött műrekekkel. A francia hermitage szó jelentése: remetelakot utánozó kerti lak. A kollekción azonban gyorsan gyarapodott, és kinőtte az apró épületet. Ez a gyűjtemény képezi a mai múzeum alapját, amelyet a Téli Palota épületében és a melléképületekben rendeztek be. Az Ermitázs anyaga azóta számtalan magángyűjteménnyel gazdagodott, amelyek a forradalom előtt főként az orosz arisztokrácia tulajdonát képezték. Ám megtalálhatóak itt a leghíresebb külföldi művészek, Leonardo da Vinci, Rembrandt, Monet, Van Gogh alkotásai, és számtalan természet töltenek meg a keleti világ kincsei, valamint az ókori leletek is.

Képzőművészeti barangolás

A természet ösztönző példája (2.)

Atörténelem régebbi korszakaival ellentétben a 20. századi ember élete és környezete soha nem ismert mértékben és hihetetlen gyorsasággal változott. Valaha az utazás egyik földrészről a másikra számtalan veszélyt és kalandot tartogatott. Ma a sugárhajtású repülőgépek néhány óra alatt a legnagyobb távolságokat is legyőzik. A Föld áttekinthetővé vált. Lakói eljutottak a Holdra, és szondákat küldenek a távoli bolygókra. A világűrben keringő műholdak segítségével televíziós képet lehet sugározni a Föld minden pontjára. A legkülönbözőbb élmények sokasága áraszt el bennünket. De a Föld, amelyen élünk, szárazföldjeivel és óceánjaival nem változik. És megmaradnak a hegyek, a völgyek, a széles síkságok, a folyók és a tavak is.

Csak az űrhajósok látják a Földet egy csillagnak a többi között. De minél távolabbra kerülnek ma vagy a jövőben ettől a kék bolygótól, annál jobban értékelik majd a szépségét. A Hold kietlen sivatag. Földünk azonban rendelkezik az életet adó vízzel, és levegő veszi körül. Minél többet tudunk meg távoli világokról, annál értékesebbé válik számunkra a földi természet.

Nehezen nélkülöznénk a termőföldeket, az erdővel borított hegyeket, a parkok fáit és bokrait. Nehezen lennénk meg a ház körül repdeső fecskék nélkül. Érkezésük a tavaszt jelzi, és ősz közeleg, amikor itt hagynak bennünket, hogy elszálljanak melegebb vidékre. Vlagyimir Andrejevics Favorszkij orosz művész úgy ábrázolta a fecskéket, mint a városi hétköznapok szereplőit. Ezek a madarak megbízhatók, mint a barométer. Amíg a magasban köröznek, hogy rovarokra vadásszanak, a légnyomás magas, és szép idő várható. Ha azonban a rovarok – és velük együtt a fecskék – egészen alacsonyan szállnak, akkor a légnyomás csökkent, az időjárás rosszabbra fordul.

(Folytatjuk)

Favorszkij: Illusztráció Lev Tolsztoj Állatmeséihez (Fametszet, 1931–1932)

A futaki Mezőgazdasági Középiskola és Diákotthon

Az Újvidéktől 11 km-re fekvő Futakon hatvanegy évvel ezelőtt alapították meg a Mezőgazdasági iskolát. Három éve magyar nyelven is indult általános irányzat, azaz mezőgazdasági technikus szak, négyéves képzéssel. Ezért vált mára érdekessé ez az iskola a magyar nyelven tanuló fiatalok számára.

Az iskola az egykori Hadik grófság területén található, és főépületeként a grófság néhai kastélyát használja. A birtokhoz egy hatalmas park is tartozott, amely ma az iskola környezetét, hangulatát és arculatát jelentősen meghatározza. Ebben a csodás parkban még öt kisebb épület helyezkedik el, amelyekben az elméleti órák folynak. Egy éve a háromszintes tornaterem is elkészült, az iskolakönyvtár pedig kb. 1500 magyar nyelvű könyvvel bővült.

Az iskola saját gazdaságán folyik a gyakorlati képzés, értsd ezalatt a növénytermesztést, a mezőgazdasági gépek karbantartását, a gazdasági állatok (szarvasmarhák, juhok, sertések, lovak, méhek...) gondozását, tenyésztését.

A tanulók mindennapjai

Két váltásban folyik a tanítás: az I. és a III. osztályosok járnak együtt, a másik váltásban a II. évfolyam és a IV. találkozik nap mint nap. A tanév során – irányzattól függően – heti egy-két napra „kiszabadulnak” a diákok a tantermekből, az elméleti órákról, és a gyakorlati feladatokat sajátítják el. A tanulók, a maguk bevallása szerint is, kedvelik ezt a munkaformát, hiszen itt a munkamenet egészen más hangulatú, és valóban „megtanítja” velük a választott szakma alapjait. Igaz azonban az is, hogy az évközbeleni gyakorlatok után még két hét nyári gyakorlat vár minden diákra ahhoz, hogy befejezze a tanévet.

Évközbelen különböző szekciók munkájába kapcsolódhatnak be a tanulók: ökológiai-, méhészeti-, könyvtárosi-, lovaglói, zenei szakcsoporthoz, illetve a sportágak közül kiemelkedő az iskola labdarúgó-, kosárlabda- és röplabdacsapata, valamint a céllövészeti. Egy éve a diákparlament vezetésével megalakult az iskola rockzenekara is, amely különböző összejöveteleken és az iskolai ünnepeken lép fel.

Az iskola része még a fiú- és a leánykollégium a diákétkezdével. A felújított diákotthonokban, két- és háromágyas szobákban kapnak elhelyezést a tá-

volabbról érkező tanulók. A bentlakó diákok „tűzközelben” lehetnek az iskola minden eseményének. Mert igen színes diákévek ezek...

Néhány érdekesség az iskolából

A futaki Mezőgazdasági Középiskola és Diákotthon a harmadik középiskola az országban, amely ECDL-vizsgaközpontként működik. A tanulók a számítástechnikai tantárgy mellett választhatják ezt a – nemzetközileg elismert – képzési formát is, amelyet itt anyanyelvükön is elvégezhetnek. Az **ECDL** (European Computer Driving Licence) az Európai Unió által támogatott, **egységes európai számítógéphasználói bizonyítvány**, amely nem elsősorban az informatikai, hanem a felhasználói ismereteket, az informatikai írástudás meglétét hivatott igazolni.

Az iskola állatorvosi központként is működik Futakon. Ennek a szerepének olyan formában is eleget tesz, hogy a diákok által felkarolt környékbeli kóborkutyák közül néhány – az állatorvosi gondozás után – feladatot kapott az iskola állatgazdaságán: a szarvasmarhák és a juhok terelését végzik a gondozók mellett.

Az elmúlt évben a nagyikindai nemzetközi Töknapokra a **legnagyobb óriástököt** ebben az iskolában termesztették a diákok a tanárok vezetésével?

„...a legsúlyosabb egy 226,5 kilós tök lett, melyet a futaki mezőgazdasági középiskola diákjai neveltek Rade Barác professzor irányításával. ...A díjátadási ceremónián Barác professzor a győztes közlő vesztéről beszélt. A termésóriás sorsa halotti torral végződik, a felvágott tökből ezer liter üdítőitalt és 50 kiló tökös bélest készítenek. Ha az üzletben narancsszörpöt veszünk, jusson eszünkbe, hogy annak alapja nem a zamatos déli gyümölcs, hanem a mi jól ismert (és nem sokra becsült) vajdasági őstermékünk, az egyszerű, de annyira értékes tök.” (Magyar Szó, 2007. október 18.)

Az iskola parkjában található egy **százéves platánfa**, amely **villámhárítóként** szolgál. Hihetetlen, de igaz: a nyári viharok idején csak ebbe a fába csapnak bele a villámok, megkímélve a környékét – őt magát azonban már egészen tönkretették és kiszáritották.

Kovács Smit Edit

Levédia és Etelköz (1.)

Az Alsó-Volga–Don vidékére költözött magyarság lakóhelyének pontos földrajzi határait jelenleg sem az írott kútfők, sem pedig a régészeti leletek alapján nem tudják meghatározni. Kétségtelennek tűnik azonban, hogy ez az szálláshely nem lehetett állandó, s abban is biztosak lehetünk, hogy őseink ebben az időben új, nagy hatalmú szomszéd, a Kazár Kaganátus közvetlen szomszédságában éltek, vagy annak területén. Bيبorbanszületett Konstantin bizánci császár 960 körül összeállított művében viszonylag tág teret szentel a kazár–magyar viszonyoknak. Adatait egyrészt más, korábbi bizánci feljegyzésekből vette, másrészt pedig annak a magyar hagyománynak az alapján dolgozott, amelyet az ez idő tájt a bizánci udvarban tartózkodó magyar főúr, Bulcsu karcha (bíró) és Tormás, Árpád unokája (vagy dédunokája) ismertetett meg vele. Íme, a császár elbeszélése:

„A türkök népe régen Kazáriához közel szerzett magának lakóhelyet, azon a helyen, melyet első vajdájuk nevéből Levédiának neveznek, amely vajdát tulajdonnevén Levedinek, méltóságánál fogva pedig, miként az utána való többi is, vajdának hívták. A türkök hét törzsből állottak, de sem saját, sem idegen fejedelem felettük soha nem volt, hanem valamiféle vajdák voltak közöttük, akik közül az első vajda volt az előbb említett Levedi. Amikor a türkök és az akkor kangarnak nevezett besenyők közt háború ütött ki, a türkök hadserege vereséget szenvedett, és két részre szakadt. Az egyik rész kelet fele, Perzsia vidékén telepedett le, a másik rész pedig vajdájukkal és vezérével Levedivel nyugatra ment lakni, az Etelköz nevezetű helyekre, amely helyeken mostanában a besenyők népe lakik...”

Konstantin a magyarokat türköknek nevezi. A Belső-Ázsiában a VI. század közepén létrejött hatalmas Türk Birodalom az 560-as évek végére nyugati határait az Alsó-Volga és az Északi-Kaukázusig tolta ki. A kazár–magyar viszony valószínűleg igen változatos lehetett, jóval bonyolultabb annál, mint ahogyan ez a császár híradásából kitetszik. Kezdetben ellenségként álltak szemben egymással.

A császár azon szavai, amelyek szerint a magyarok együtt laktak a kazárokkal, és minden háborújukban velük harcoltak, nyilvánvalóan másfajta kazár–magyar viszony emlékét őrizte meg. Ekkor őseink kétségkívül szövetségi viszonyban álltak szomszédjukkal. Az arab források arról adnak hírt, hogy a kazárok évente viselnek háborút a tőlük keletre a Volga és Urál folyók között élő besenyőkkel. Minden bizonnyal egy ilyen, kazár szövetségben vívott magyar–besenyő háború szerencsétlen kimenetele okozta, hogy a magyarok egyik néprésze kénytelen volt a Kaukázuson túlrá, a perzsa határvidékére menekülni.

A magyarság gazdálkodása, társadalma és műveltsége jelentős változásokon ment át a Kazár Kaganátus szomszédságában, illetve területén eltöltött időszakban. Annak ellenére, hogy a bizánci császár csupán három évre teszi a kazár–magyar együttélést, e szomszédság legalább jó másfél század évig tartott. A Kazária területén élt népek

Észak-kaukázusi bőrtarsoly a 10–11. századból. A tarsoly függesztővereite magyar típusú

gazdálkodásában ebben az időszakban a régészeti kutatások alapján jól megfigyelhető, hogy egyre nagyobb teret nyert ekkor a megtelepült életmód. A nomádok közül egyre többen váltak állandó lakhellyel rendelkező falulakóvá, s a korábbi állattartást a földműveléssel cserélték fel. Ennek oka elsősorban abban kereshető, hogy a szántó-vető gazdálkodás jóval termelékenyebbé vált, mint korábban, mivel újfajta, hatékonyabb termelőeszközök terjedtek el ezeken a vidékeken. Talán a legfontosabb a kötött talajok feltörésére is alkalmas, ún. nehéz eke elterjedése volt. Valószínűleg elsősorban azok a pásztoremberek választották az új életmódot, akiknek kis állatállományuk volt.

E megtelepedési folyamatnak emlékeit nyelvünk is megőrizte. Minden bizonnyal itt került nyelvünkbe annak a mintegy 250 bolgártörök jövevényszónak jelentős hányada – a doni bolgárok és a kazárok nyelvéből –, amelyek a belterjesebb, letelepült gazdálkodásra mutatnak. Íme, a jövevényszavak csokorba szedett példái:

– **állattartásra vonatkozó szavak:** ökör, bika, tinó, borjú, ürü, kos, béklyó, gyapjú, kecske, disznó, ártány, serte, karám, köpü, író, turo, teve, tyúk, ól;

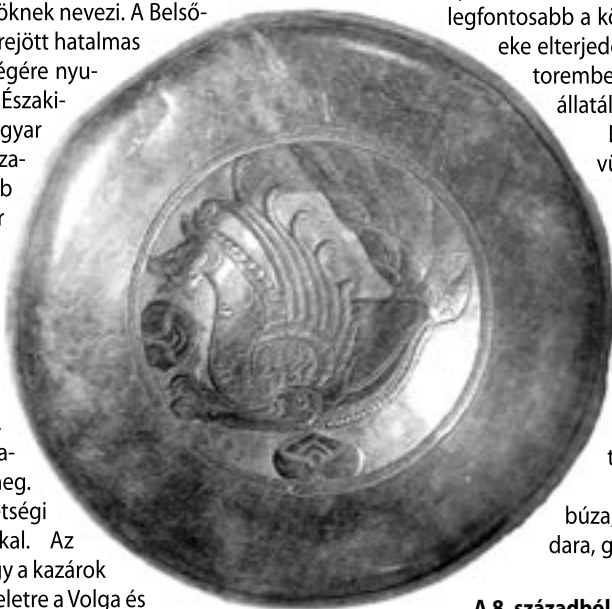
– **földműveléssel kapcsolatos szavak:** búza, árpa, tarló, eke, sarló, boglya, szérü, örlő, dara, gyümölcs, alma, bor, söprő, komló, kender, tiló, borsó;

– **eszközök, mesterségek:** harang, gyúszú, kölyű, gyárt, ács, szűcs, szatócs;

– **lakóhely, lakásbelső:** sátor, karó, kút, kapu, szék, bölcso, koporsó (ekkori jelentése: láda), kancsó, söpör;

– **társadalmi élet és vallás:** sereg,

törvény, tanú, bélyeg, kölcsön, tor, gyász, érdem, gyón, gyaló, boszorkány, bátor, gyáva, táltos, búvöl, betű, szám, ír.

A 8. századból származó tálon az iráni pavasárcs látható, ami magyar tarsolylemezen is megfigyelhető

Február 21.

Ma Eleonóra, Leona, Bódog, Leonóra, György, Péter, Germán napja van

Eleonóra: Az arab Ellinor névből származik, melynek jelentése: Isten az én világosságom. Spanyol közvetítéssel került Franciaországon át Angliába, később onnan terjedt el egész Európában.

Bódog: Régi magyar személynév. A boldog szó régi bódog alakjából származik. Eredeti jelentése gazdag.

1440. február 21. (568 éve történt)

Kottaner Jánosné ellopta a Szent Koronát a visegrádi várból Erzsébet királyné megbízásából. Az udvarhölgyekért érkezett Kottanerné éjjel, gyertyafény nélkül nyitotta fel a lakatolt koronás helyiséget és vitte el a koronát, majd másnap reggel az elrejtett koronával Komáromba utazott, ahol a királyné már várta.

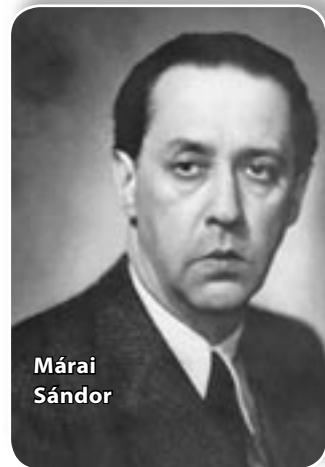
1916. február 21. (92 éve történt)

Megkezdődött a verduni csata. A december közepéig tartó összecsapások közel egymillió áldozatot követeltek.

1984. február 21. (24 éve történt)

Meghalt Mihail Alekszandrovics Solohov szovjet-orosz regényíró, elbeszélő, aki 1965-ben irodalmi Nobel-díjat kapott. Fő műve a Csendes Don című regényeposz. Jelentős regénye még a Feltört ugar és az Emberi sors.

1989. február 21. (19 éve történt)

Márai Sándor

Meghalt Márai Sándor író, költő, újságíró. Az Egy polgár vallomása című önéletrajza a magyar próza élvonalába emelte. Életművéért posztumusz, azaz halála után Kossuth-díjjal tüntették ki.

Február 22.

Ma Gerzson, Pál, Tas, Péter, Margit napja van.

Gerzson: Héber eredetű bibliai név. Jelentése idegen, jövevény, száműzött.

Tas: Régi magyar személynév. Török eredetű, a jelentése: kő.

1440. február 22. (568 éve történt)

Komáromban megszületett V. (Utószülött) László magyar király, aki lefejeztette Hunyadi Lászlót, Nándorfehérvár főkapitányát.

1732. február 22. (276 éve történt)

Megszületett George Washington, az Amerikai Egyesült Államok első elnöke. Leginkább politikusként és katonaként tartják számon, pedig ő volt korának egyik leggazdagabb embere is.

Chopin

1810. február 22. (198 éve történt)

Zelazowa-Wolában megszületett Frédéric François Chopin lengyel zeneszerző és zongoraművész, akinek zongorára komponált műveiben (zongoraversenyek, prelűdök) a lengyel népzene motívumai bukkannak elő. A romantikus zene képviselőjeként improvizációival tűnt ki a kortárs zeneszerzők – Robert Schumann, Liszt Ferenc, Bedrich Smetana – közül.

1512. február 22. (496 éve történt)

Sevillában meghalt Amerigo Vespucci híres itáliai hajós és felfedező, aki spanyol és portugál uralkodók szolgálatában számos felfedezőutat tett a dél- és közép-amerikai kontinensre. 1507-ben német térképészek Vespucci keresztnéve után nevezték el az Újvilágot Amerikának. 1498-ban átkelt az Atlanti-óceánon és felfedezte Dél-Amerika partját. Második útján, 1499-ben a dél-amerikai Maracaibói-öbölnél felderített területet Venezuelának (Velencéske) nevezte el, mivel cölöpökre építkeztek a bennszülöttek. 1501 és 1504 között két brazil expedícióban vett részt, eljutott egészen a Tűzföldre. Amerigo Vespucci felismerte, hogy az újonnan felfedezett területek egy összefüggő földrészt alkotnak.

Február 23.

Ma Alfréd, Ottó, Lázár, Péter, Alfréda napja van.

Alfréd: Germán eredetű név, jelentése tündér, tanács.

Ottó: A német Otto névből származik. Ez az Ot- kezdetű, germán eredetű nevek önállóan becézője. Jelentése birtok, vagyon.

Lázár: A héber Eleazár név görög rövidüléséből, illetve ennek a latin Lazarus formájából származik. Jelentése Isten segített.

1440. február 23. (568 éve történt)

Kolozsváron megszületett Mátyás magyar király (1458–1490).

1685 (323 éve történt)

Megszületett Georg Friedrich Händel német-angol zeneszerző. Nagy sikerű szerzeményei oratóriumai (Messiás, Izrael Egyiptomban, Salamon), operái (Imeneo, Agrippina, Julius Ceasar) és szvitjei (Vízizene).

1828 (180 éve történt)

Meghalt Fazekas Mihály író, költő, botanikus, a Lúdas Matyi írója, a debreceni Fűvészkert tervezője.

1997 (11 éve történt)

Skóciában tudósok bejelentették, hogy sikeresen klónoztak kifejlett emlősállatot. Létrehoztak egy bárányt, amelyet Dollynak neveztek el.

2000 (8 éve történt)

Carlos Santana amerikai rockgitáros, zeneszerző, énekes nyolc Grammy-díjat nyert, ezzel elérte Michael Jackson 1983-as rekordját.

Február 24.

Ma (jégtörő) Mátyás, János, Hedvig napja van.

Mátyás: Bibliai név, a héber Mattatías név latin Matthias formájából származik. Jelentése: Jahve ajándéka.

Hedvig: Germán eredetű német névből származik, jelentése harc.

1786 (222 éve történt)

Megszületett Wilhelm Grimm német irodalomtörténész, nyelvész, a Grimm-mesék egyik összegyűjtője és kiadója.

1938 (70 éve történt)

Elkészült az első műszálas sörtéjű fogkefe. Ez volt az első alkalom, hogy nejlonfonalat hétköznapi célokra használtak.

Február 25.

Ma Géza, Vanda, Cézár napja van.

Géza: Régi magyar személynév, többek között Szent István király apjának, Géza fejedelemnek a neve. Török eredetű méltóságnév, jelentése: herceg(ecske). Mai formája a középkori írott forrásoknak a 19. századi téves olvasatából származik. Az eredeti kiejtésnek megfelelően Gyejcsa, Gyécse vagy Décse lenne.

Cézár: Etruszk, latin eredetű név, a római Caesar családnévből származik. Jelentése hosszú hajú, dús hajú.

1836 (172 éve történt)

Samuel Colt szabadalmaztatta a róla elnevezett Colt 45 nevű pisztolyt.

1841 (167 éve történt)

Megszületett Pierre Auguste Renoir impresszionista festő.

1983 (25 éve történt)

Meghalt Tennessee Williams amerikai író, költő. Világhírű drámái: A vágy villamosa; a Macska a forró bádogtetőn; Az ifjúság szép madara és a Múlt nyáron hirtelen.

Február 26.

Ma Edina, Géza, Sándor, Viktor, Győző, Nesztor napja van.

Edina: Germán eredetű név. A legvalószínűbb származtatása szerint az Éda alakváltozata, esetleg az Edna névből való amelynek jelentése eredetileg -adel, -edel. A névelem jelentése: nemes. Más vélemények szerint a szintén germán -aed névelemből való, ennek a jelentése: birtok, vagyon. Az angolban az Edit változatoként tartják számon.

Viktor: Latin eredetű név, jelentése győző, győztes.

Győző: A 19. századi nyelvújító névalkotás, a Viktor magyarító lefordítása.

Nesztor: Görög mitológiai eredetű név, a Tróját ostromló görögök legőregebb és legbölcsebb vezetőjének a neve. Jelentése: mindig hazatérő.

1802 (206 éve történt)

Megszületett Victor Hugo francia költő, regény- és drámaíró, korának legtermékenyebb szerzője, az európai romantika egyik vezéregyénisége (Nyomorultak).

1829 (179 éve történt)

Megszületett Lewi Strauss a világ egyik legismertebb ruhadarabjának, a farmernek a feltalálója.

1936 (72 éve történt)

Hitler bemutatta Ferdinand Porsche Volkswagenjét.

1938 (70 éve történt)

Útjára indult az első radarral is felszerelt utasszállító hajó.

1848 (160 éve történt)

Marx és Engels kiadta a Kommunista kiáltványt.

Február 27.

Ma Ákos, Bátor, Gábor, László, Éneás napja van.

Ákos: Török eredetű régi magyar név. Jelentése: fehér sólyom.

Bátor: Török eredetű régi magyar személynév. Az ótörök nyelvekben a jelentése hős volt.

Gábor: Héber eredetű bibliai név, a Gabriel magyar alakváltozata. Jelentése: Isten embere, Isten bajnoka vagy Isten erősnek bizonyult. Az evangéliumok és a hagyomány szerint Gábor arkangyal Isten küldönce. Nevének jelentése más olvasatban: „én erőm: az Isten”. A zsidó hagyomány szerint Gabriel választotta ezt a Vörös-tenger vizét, amikor a zsidók Egyiptomból menekültek. Az iszlám úgy tartja, hogy Gabriel (Gibril, Dzszibril) az Igazság szelleme, aki lediktálta Mohamednek a Koránt.

László: A szláv Vladislav név magyar formája. Elemi jelentése hatalom + dicsőség. 19. századi felújítása óta Szent László király tisztelete miatt is népszerű.

272. február 27. (1736 éve történt)

Megszületett Nagy Konstantin római császár, aki államvallássá tette a kereszténységet. A Nap-kultusz híveként a hét egy napját a Nap napjává nyilvánította – ez a mi vasárnapunk.

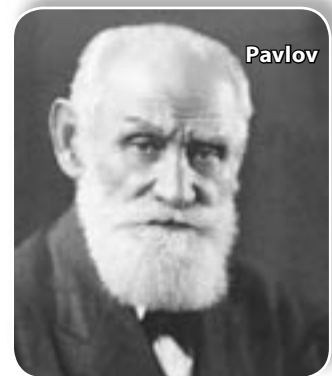
1887 (121 éve történt)

Meghalt Alekszandr Porfirjevics Borogyin orosz tudós és zeneszerző (Igor herceg).

1902 (106 éve történt)

Megszületett John Steinbeck Nobel-díjas amerikai regényíró (Édentől keletre, Egerek és emberek).

1936 (72 éve történt)

Pavlov

Meghalt Ivan Petrovics Pavlov szovjet fiziológus, aki 1904-ben orvosi Nobel-díjat kapott. Az ő nevéhez fűződik a feltételes és nem feltételes reflexek kutatása (Pavlov kuttyája).

1865 (143 éve történt)

Meghalt Jósika Miklós báró író. Népszerűségét történelmi regényei hozták meg számára, melyek közül kiemelkedik Abafi című műve.

1913 (95 éve történt)

Megszületett Irwin Shaw, amerikai regény- és drámaíró, az Orszálynőkölök című regény írója.

1967 (41 éve történt)

A Pink Floyd kiadta első kislemezét Arnold Layne címmel.

A béka

A béka a tó partján ugrál. Itt mindjárt fölvetődik a kérdés, hogy miért ugrál a tó partján. Hát erre a kérdésre többféle feleletet adnak a tudósok. Először azért, mert a tóban nem ugrálhat. Másodszor azért, mert járni nem tud lábának alakata miatt, tehát kénytelen ugrálni, még akkor is, ha rossz kedve van. El lehet most már képzelni, hogy milyen csapás a békára nézve, ha rossz kedve van; mert az ember, ha rossz kedve van, leül és lehorgasztja a fejét, s leissza magát a sárga földig, a béka ellenben, ha valahová el akar menni, még ha rossz kedve van is, kénytelen ugrálni.

Iskolai természetrajzok szerint a béka tenyér nagyságúra nőtt meg, ami annyit jelent, hogy egy teljesen kifejlett béka akkora, mint az ember tenyere. Én még pontosabban meghatározom ez állat nagyságát, és azt mondom, hogy nem akkora, mint a férfi tenyere, hanem mint egy nő tenyere. De azért egy szép nőre mégsem mondható, hogy a keze akkora, mint egy béka.

A béka petéit a vízbe rakja, s ott a nap melege költi ki azokat; a petéből egy hal alakú lábatlan állat bújik elő, amelynek a feje mögött kétoldalt kis cafatok lógnak le, ezek a kopoltyúi; s ezekkel lélegzik. Ez nagy előnye a békának a szegényemberrel szemben, akiről mostanában szintén cafatok lógnak le, mégpedig nem is kis cafatok, hanem nagyok, amelyekkel azonban nem tud lélegezni; ezért nem is nevezik ezeket a cafatokat kopoltyúknak, hanem ruhának. Ebből a vízben lábatlankodó kopoltyús-cafatos kis békából, melyet népiesen ebihalnak neveznek, lassanként kifejlődik

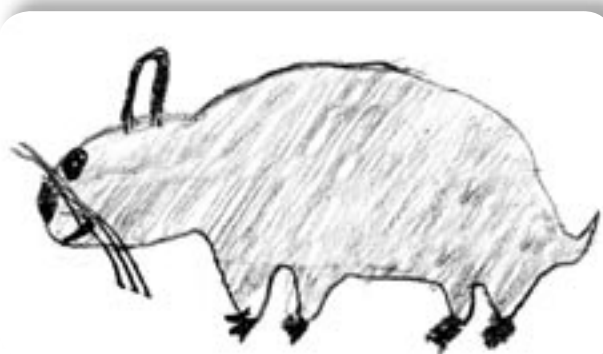
az igazi béka úgy, hogy megnő, a kopoltyúit elveszti, tüdeje képződik, lábai nőnek, a farka összezsugorodik, most már kimászik a vízből a szárazföldre, s ott ugrál, mégpedig zeneszóra, mert a többiek, szintén a tó partján, örülten kuruttyolnak, brekegnek és pupúznak.

A békák közt leggyakoribb a tavi vagy kecskebéka, a zöldbéka és a varangy. A varangy igen undok állat, bár az én felfogásom szerint ez gusztus dolga. A hímvarangynak például egy nőstény varangy jobban tetszik a legszebb kolibrinél is, és ha egy szép nőnek az az ötlete támadna, hogy ő szerelmes legyen egy varangyba, azt hiszem, szerelme reménytelen lenne, a varangy soha nem viszonzná.

A szalamandra rokona a békának, bár alakja különbözik tőle. Ez persze nem tesz semmit, a szép Kovácsné is rokona a potrohos, hármastokájú, ötvenkettes lábú Némedinek, s az alakja szintén különbözik tőle.

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz

Höri

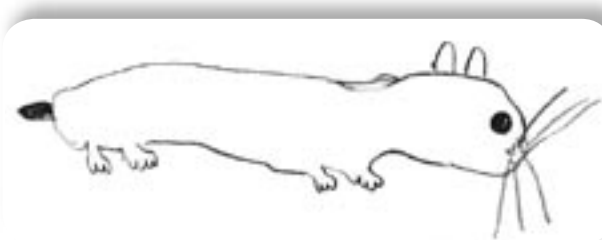

Az én kedvencem egy hörcsög. Nagyon szelíd, de amikor megvettük, még nagyon harapott. A piacon vettük. Szoktam a szobában sétáltatni, és még a spagettiebédből is kap. Fehér színű, és csaja is van.

Mihalek Lóránt, Ada

Cirmi

Hörbi

Kedvencem egy kis hörcsög. Az almáért állva könyörög. A szőre selymes és finom tapintású. Örülök, ha megsimogathatom.

Micsiz Roland, Ada

Kedvenc háziállatom a cica. A neve Cirmi. Cirmi tanyáról jött. Kiskorában kaptuk, azóta felnőtt. A szőre és a szeme fekete. Cirmi nem válogat, mindent szívesen megeszik. A nagyszüleim és én etetem. A kedvenc étele a tej, amibe kenyeret aprítunk. Igen, ő az én cicám.

Varga Patrik, Bácskertes

Télutó a természetben (2.)

Vadmacska

Nyugati földikutya

Vízi pocok

A téli Duna jellegzetes madarai a **sirályok**. Három fajukkal időszakunkban naponta találkozhatunk a folyó mentén. A legkisebb a **dankasirály**, amely a városi hidak közelében tömegesen látható, a madárbarátok rendszeresen etetik őket. A nászidőszakban csokoládébarna feje ilyenkor fehér, csak a fültájékon van egy kis feketés folt. A gyűrűzések adatai szerint a hidaknál kolduló madarak északabbról hozzánk érkezett vendégek, míg a hazai állomány Dél-Európában, főleg Olaszországban tölti a telet.

A dankánál valamivel nagyobb **viharsirály** néhány párja költ ugyan vidékünkön, mégis inkább nagyszámú őszi-téli vendégként tartjuk számon. Az öreg madarak fekete szárnyvégén nagyobb fehér folt látszik, míg a fiatalok farkán széles, fekete végszalag van. Rendszeresen láthatók a hidak körül, de soha nem jönnek olyan közel az emberekhez, mint a dankasirályok.

A vegyes sirálycsapatokból szembetűnő a legnagyobb, a **sárgalábú sirály**. Az öreg madarak színezete hasonló a viharsirályéhoz, de fekete szárnyvégükön több apró fehér folt látszik. A fiatalok barnásak, csőrük fekete, farkuk végén széles, fekete szalag látszik. A nálunk telelő sirályok főleg hulladékkal élnek, rendszeresen felkeresik például a nagy szeméttelpeket, de a dankák a városba is bejönnek. Nem ritka, hogy a galambok közé szállva a nekik szórt kenyérdarabkákat kapkodják össze.

Ahol a folyókat még öreg állományú fűznyár ligeterdők kísérik, szerencsés esetben **vadmacskával** találkozhatunk. Szerencsés esetben, mert nagyon óvatos állat, érzékszervei, különösen a látása és a hallása kitűnő, az ember elől messziről menekül. A hasonló színű házi macskától bozontos, nem elhegyesedő, fekete gyűrűkkel díszített farkáról ismerhetjük fel. Többnyire éjszaka vadászik, zsákmánya elsősorban az apró rágcsálók közül kerül ki, de elkapja az üregi nyulat és madarakat is fog. Zsákmányára rendszerint lesből támad, és nem a fogaival, hanem a karmaival ragadja meg.

A behavazott mezőkön gyakori látvány a több példányból álló **őzcsoport**, szaknyelven rudli. A kiolvadt részeken csipegetnek, a közeledő ember elől messziről menekülnek. Márciusban a bakok már szőrös bőrrel fedett agancskezdeményüket viselik.

Az enyhe teleket az őzek könnyen átvészelik, de a hosszan tartó kemény hideg és a magas hó a gyengébb példányok pusztulását okozhatja. Különösen veszélyes számukra a kérgessé vált hófelület, amely menekülés közben véres sebeket ejt az állatok lábain. Települések környékén sokat szenvednek a kóbor kutyáktól is.

Magyarország déli részén és Vajdaság északai, középső vidékén fordul elő legnagyobb egyed-számban a fokozottan védett **nyugati földikutya**. Valaha sokfelé élt az Alföldön, ma csupán néhány helyről ismerjük előfordulását. Keleti,

délkeleti elterjedésű rágcsáló, amely régebben gyakori volt, de mára rendkívül megritkult. A földikutya patkány nagyságú, hengeres testű, rövid lábú rágcsáló. Koponyája széles és lapított, szemei visszafejlődtek, fülkagylói hiányoznak, metszőfogai nagyok, erősek és feltűnően előreállnak. Bundája puha, bársonyos tapintású, sötét hamuszürke, az oldalain némi vörhenyes árnyalattal. Fejének mindkét oldalán keskeny fehér csík húzódik.

Szinte egész élete a föld alatt zajlik, bár Vásárhelyi István szerint, aki behatóan foglalkozott vele, viszonylag gyakran jön, ha rövid időre is, a felszínre. Téli álmat nem alszik, de késő ősszel a korábbi-nál mélyebbre húzódik. Amikor új járatokat készít, először előreálló fogaival lazítja meg a földet, majd hátrahatolja, illetve az alagút falához tapasztja. A felesleget a felszínre tolja, ahol a vakondéhoz hasonló, de durvább rögű túrások keletkeznek.

A földikutya, sajnos, nem szapora állat, a nőstények évente csak egyszer ellenek egy-négy kölyköt. Tápláléka kizárólag növényi eredetű, gyökerek és zöld növényi részek, ez utóbbit a felszínről húzza le járataiba. Addig, amíg gyakori volt, különösen a kertészetekben üldözték kíméletlenül. A napjainkban hallott panaszok mögött minden esetben a **vízi pocok** (kőszapocok) áll, amely ugyancsak a föld alatt rágja meg a természetett növények gyökereit.

S. E.

Sárgalábú sirály

Európai őz

RÜGYFAKADÁS

Mit lehet tenni

Az iskolából hazaérve mindig először a házit kezdem csinálni, vagyis kezd-ném, ha nem járna máshol az eszem.

Pár percig álmodozom, azután erőt veszek magamon, és tanulni kezdek. Igen ám, de kis idő múlva azt veszem észre, hogy ismét elkalandoztam. Ilyenkor már hagyom magam, hátradőlök a széken, és az ablakon kibámulva belemélyedek gondolataimba. Azt sem veszem észre, ha anyám vagy a tesóm bejönnek a szobámba. Ha meg SMS-t kapok valakitől, elmosolyodom és fülig vörösödöm. Anyám erre azt szokta mondani: „Le se tagadhatod, hogy az üzenet egy fiútól érkezett.” Tagadni értelmetlen, ezért inkább nem szólok semmit. Ez meg még mindig nem elég, ráadásul mostanában sok mindent elfelejték. Őseim azt szokták mondani, szerelmes vagyok, pedig nem, csak egyszerűen nem bírok mindent észben tartani. Amikor meg „tanulás” után, anyám azt mondja, hogy mondjam el neki, amit megjegyeztem, csak nagyokat nyelek, és azt mondom: „Ez van, ezt kell szeretni, és csak nagyon nehezen lehet ezen az egészen változtatni.”

Erre anyu tart egy hosszú hegyi beszédet, hogy tanulni is kell stb., mivel pedig tudja, hogy úgysem bír velem, nyugodtan folytatja tennivalóját, s közben azt sóhajtja: „Mit lehet tenni!”

Német Izabella, 7. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Viszonzatlan szerelem

– Te jó ég! Semmit sem tanultam. Ez olyan nehéz anyaggrész, az a sok számo-lás... Figyelsz te rám egyáltalán?

- Tessék?
- Hát szép! Te beteg vagy?
- Nem, csak...

Csak. Itt megakadtam. Persze a barátnőm ezt nem értheti. Nem vagyok beteg, csak szerelmes. Igen ez a megfelelő kifejezés. Már a műszakitanár is rámszólt, hogy a füzetemben több a szivecske, mint a műszaki rajz. De hát nem tehetek róla...

Ezek a gondolatok keringtek a fejemben kedden délután Bettinél. Együtt „tanultunk”.

Másnap délelőtt zeneiskolába mentem. 10 perccel előbb indultam. Nem azért, hogy hosszabb ideig legyek órán... hanem azért, hogy összefussak vele...

- Szia!
- Szia!

Egy szó: szia. Nekem mégis sokat jelentett. Érthető, hogy mostanában miért szeretek zeneiskolába menni.

Kicsit hosszabb, barna haja begöndörödött. A szeme is barna. Gesztenye-barna. Sötét bőre van. Gyönyörű a mosolya. Izmos testén feszül a póló. Igazi sportos alkat. Hobbija az úszás.

Péntek délelőtt a hegedűóra után szokás szerint összefutottam velem a zeneterem előtt. Vidám voltam, hiszen találkoztam vele, még ha csak egy pil-lanatra is. A barátnőim sokat biztattak, hogy kérjem el a telefonszámát. Végül minden bátorságom összeszedtem, és eldöntöttem, hogy akkor ott elkérem. Már rajtam volt a kabát is, de nem indultam haza. Tudtam, hogy ilyenkor van vége az órájának. Egyszer csak befordult a sarkon, és...

Megdöbentem. Egy ismeretlen lány fogta a kezét. Egy pillanatra rámnézett, és köszönt. Én viszont akaratlanul, megnémulva álltam ott. Úgy éreztem, össze-omlott bennem minden. Csalódtam. Hatalmasat csalódtam. Megfordultam és hazaindultam. Mialatt szomorúan ballagtam hazafelé az utcán, állandóan az a kép lebegett a szemem előtt, ahogy egy szőke lány a kezét fogta... Valami súlyos terhet éreztem a szívemben. Éreztem, ahogy a könnyek lassan elborítják a szemem...

Péter Diana, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Találkozás

*Álmomban már láttalak,
de nem figyeltél rám,
mert számodra én olyan lány vagyok,
mint akárci más.*

*Ha egyszer újra láthatnálak,
elmondanám, mennyire imádlak!
Minden reggel, mikor felkelek,
te jársz az eszemben.*

Prokop Adrien, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

A szerelem, a szerelem!

Akkor, amikor utoljára szerelmes voltam, elég idióta módon viselkedtem. Nem mondtam meg senkinek, hogy szeretek valakit, hanem letagadtam. Ha megkérdezték, hogy van-e szerelmem, így válaszoltam:

– Ugyan már, hülye vagy!

És ezt ismételtettem ahányszor megkérdezték. Rossz érzés volt, de ha meg-mondom, akkor kinevetnek. Nem mintha én nem nevetnék ki valakit, hogy sze-relmes. Így hát soha sem mondtam igazat, mert biztos, hogy kinevettek volna. Hát azon nem kellett volna csodálkozni, mert én is kinevettem Vítuska Emesét, mikor szerette a Tibit. Az én szerelmemnek az lett a vége, hogy ráuntam várni, és lemondtam arról, hogy szeressen valaha az illető. Azóta nincs szerelmem, de nem is hiányzik.

Az a legrosszabb, ha valakit elhagy a szerelme másvalaki miatt, ez a baj a szerelemmel.

Tripolszki Violetta, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

A kagyló és még minden...

„Megnyugtató itt. Nagyon szeretek a tóparton sétálni! Olyan ez, mintha félórára elszakadnék a világtól, a keserű és szomorú világtól, a valóságtól, s nincsenek többé gondok...”

Mennyi madár! Mintha én is elszállnék velük. Bevallom, néha jó is lenne... Elfelejteni mindent... Rosszat...

Egy kagyló. Olyan az alakja, mint... Mihez is hasonlíthatnám? Olyan, mint egy csirkecomb! Kis piros is van benne – kedvenc színem révén ennek igazán örülök. Szeretek ábrándozni arról, hogy valaki, egy messzi országban ugyan-így a kezébe vette, és gondolkodott róla. Jó érzés! Csak merni kell kipróbálni! Eltegyem? Vagy dobjam vissza, hogy valahol megfoghassa egy lány, fiú? Azt hiszem. Hoppsz! A nagy ábrándozásban nekimentem valaki... nek... Teljesen beleremegtem, ahogy mélyen a szemembe nézett, és bocsánatot kért. (Ó!) Per-sze elfogadtam. Neki kétségkívül megbocsátok. Hol is tartottam? A kagyló. Az előbb... Nem tudom kivérni a fejemből! De én nem hiszek abban, hogy van sze-relem első látásra... Na, ez nem lehet! Jobb lesz, ha most rögtön hazaindulok!

„Megint menekülök a valóságtól, a tóparton. Elegem van az otthoni nyo-másból, meg úgy mindenből... Unom az örökös veszekedéseket hallgatni! Talán azért is szeretek itt lenni, mert úgy érzem, mintha itt minden az enyém lenne, csakis az enyém. Ennyi szabadságérzet kell az ember lányának?! Milyen érdekes kő, vajon ez... Ah, nem számít, ott jön a tegnapiétti srác. Most viszont, nem hagyom könnyen elmenni! Hihh!”

Az álmok gyakran az elérhetetlen vágyak megnyilvánulásai, s akkor valósít-hatjuk meg őket, ha felébredünk!

Szalma Judit, 8. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

Görög szobor.
Guzsvány
Gellért
bácskertes
tanuló rajza

A tél csodás évszak!

Nagy pelyhekben hullott a hó. Fehér lett a táj.

Mivel téli szüneten voltunk, úgy gondoltam, hogy ki kellene használni ezt a ritka alkalmat egy kis szánkózásra. Megkérdeztem a szüleimet, mivel ilyen időben nem lehet semmit tenni, hogy elmennék-e szánkózni, élvezni a hóval borított tiszta tájat. Elfogadták a javaslatomat, így felöltöttünk, elővettük a rég elfelejtett öreg szánkót. Megindultunk a ropogós hóban a töltés felé. A csillogó hótakaró ropogott a talpunk alatt, élvezettel lépkedtünk benne. A hosszú utat észre sem vettük, olyan hamar odaértünk. Anyukám és apukám sétáltak és gyönyörködtek a hóval borított tájban a Tisza-part mentén. Testvérem meg én száguldottunk. Lefelé könnyen csúszott a szánkó, de felfelé már nekünk kellett húznunk. Elröppent az idő, hazafelé indultunk. Az út most hosszabbnak tűnt, mivel már fáradtak voltunk, és kissé át is fáztunk. Apukám elkezdett dobálni bennünket hógolyóval, mi pedig őt. A testvérem meg a hóval megtelt ágakat rázta, amikor alattuk haladtunk, és a hideg hó a fejünkre, nyakunkba hullott. Szerencsére, hogy a házuk előtt rázta meg! Beléptünk az ajtón, átöltöttünk, annyira kifáradtunk, hogy hamarosan nyugovóra tértünk. Előtte forró csokit ittunk, finom keksszel.

Jól elmúlt a téli szünidő is. Jól éreztük magunkat! Nekem csak egy kívánságom lenne: bárcsak tovább tartana a szép tél!

Elek Dabis Csilla, 5. osztály
Thurzó Lajos iskola, Zenta

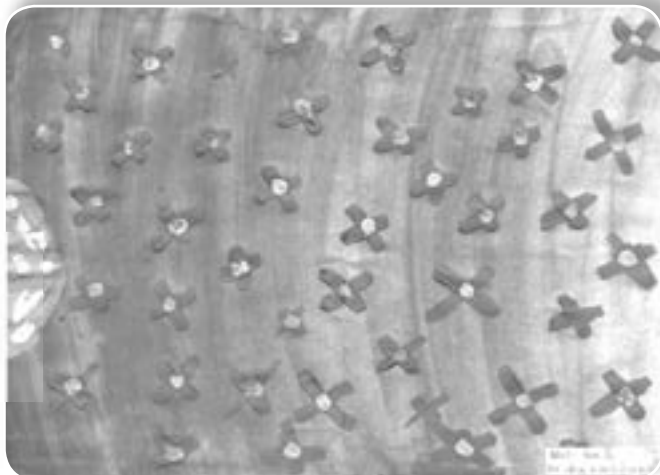
Jövőképem

Édesanyám és édesapám sokszor mesél házasesetük kezdetéről, milyen nehéz volt a kezdet számukra, hogy mennyi mindenben kellett keresztülmenniük. Véleményem szerint ez nagyon nagy felelősség volt számukra. Talán ezért gondolkodom sokszor arról, milyen lesz, ha én is elhagyom a szülőházamat, édesanyámat, édesapámat és testvéreimet, hogy elkezdjek egy új életet, amikor én parancsolok, én hozhatok döntést, de a következményeket is én viselem.

Most még gyerekfejjel beszélek, hiszen még csak általános iskolába járok, nyolcadik osztályba. Nem tudhatom előre, mi fog velem történni, milyen lesz az életem. Igazából nagyon sok, szép tervet szőttem. Ha sikeresen befejezem a nyolcadik osztályt, biológus szeretnék lenni. Ehhez nagyon sok tanulás kell, ami persze csak tőlem függ. A középiskola és az egyetem után szeretnék Kotorba utazni, ahol már várna egy csodálatosan szép és híres biológiai intézet. Itt állatokon szeretnék kísérletezni. Ennek az intézetnek a látogatása persze csak egy próbaidő lenne, mivel azért haza is szeretnék jönni a szüleimhez. Ha az életemben megtalálom álmaim párját, akit nagyon fogok szeretni, akkor összeházasodom vele. Szeretném, ha gyerekeinkkel együtt a tengerparton élhetnénk, ahol házat vennénk, és ott állnánk munkába. Az egész életemben csak erre vágyom, hogy ez az álom beteljesedjen.

Nekem az életben semmi más nem lesz fontos, csak az, hogy a férjemmel és a gyermekeimmel egészségesek legyünk, hogy mindig tudjunk szeretetet nyújtani egymásnak, ha bajban vagyunk, tudjunk segíteni egymásnak, a problémákat együtt oldjuk majd meg. A szüleimnek örökké hálás leszek, hogy ennyi erőt adtak, felneveltek, meséltek arról, mi vár rám az életben.

Kovács Karolina, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Csillagos ég. Rákos Éva törökbecsei tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Egy kor jellemzői

Reggel, amikor az iskolába indulok, egyedül vagyok. Szüleim a munkahelyen, testvérem a diákotthonban. Máskor anyu kikísért, de most már neki is korábban kell indulnia.

Furcsán érzem magam. Leülök az íróasztalomhoz, görnyedek fölötte. Leeresztem a széket, most meg a lábam ütöm bele az asztallapba. A szoba, mintha kicsi volna. Kicsi a téli cipőm, rendetlen a ingem és a nadrágom. A futballisták helyett motorosképek kerülnek a falra. Az iskolából hazatérve zenét akarok hallgatni. Mire érezném a zene ütemét, betoppan anyu. Tudom, mi a dolgom: a hangerőt csökkenteni. Gondoltam, míg anyu befejezi az ebédet, játszom egyet a gépen. Sajnos nagyon akadozik, mert nem mai gyerek. Ezt az elfoglaltságomat is abba kell hagynom, angolom lesz. Nincs kedvem menni, de azt mondják, hasznomra válik majd. Úgy éreztem, motorozni szeretnék most legszívesebben, de tél van. Pont most vagyok ilyen helyzetben, amikor egy nagy fordulat áll be az életemben, felvételiznem kell. Rájöttem, hogy ez a sok furcsaság nem a környezetemben van, hanem bennem.

Remélem, össze tudok szedni annyi erőt, hogy túljussak ezen a korszakon, és újult erővel tanuljak, teljes gőzzel.

Szőnyi Szabolcs, 8. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

Az élet

*Harmattól hűvös tavaszi hajnalon
Nyugodt, kis kertben almafa rügyezik.
Életek születnek csendben, szabadon,
S e fácskát síró újszülöttek környezik.*

*Egy hónappal később, mikor a nap édesen csalogat,
S gyümölcsfák virágja borítja a tájat.
Kisdiákok hada tankönyvet lapozgat,
De mind a vakációt várja.*

*Mint egészségesen érő gyümölcs,
Zöldfülű kamaszlány húga a küldönc.
Viszi a levelet nővére szívyszerelmének.*

*Beérett az alma, s lassan pirul is már.
ma még hősszerelmesből lett felnőtt,
Holnap mesél az unokák előtt.*

Szalvai Ramona, 7. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Levél Anne Franknak

(Válasz 1943. július 19-én írt naplőbejegyzésére)

Szia Anne!

Örömmel írom, hogy még mindig boldogan emlékszem a szülinapodra, amely a szörnyű idők ellenére jól múlt el. Emlékszem, hogy félttem elmenni hozzád, mert mindenholon lestek rám. Őröd-e még az ajándékom? Azt a képtartót, a képünket? Még mindig érzem a pogácsa finom ízét a számban, amit anyukád sütött. Apukád levétítette „A világítótorony óre” című filmet nekünk. Te megmutattad azt a szobát, amely a könyvespolc mögé volt elrejtve, és amelyben kénytelenek voltatok később megbújni. Sajnálom, hogy ilyen körülmények között kellett barátkoznunk, de a háború miatt ilyen volt az életünk. Emlékszem, hogy a szülinapod után még sokszor meglátogattalak, hogy megnézhessem a titkos szobát.

Sokat gondolkodom még ma is rád. Az élet elválasztott tőled, de szívemben mindig őrizni foglak.

2008. január 27.

Zsolt

Szénási Zsolt, 7. osztály
Miloje Čičlić iskola, Törökbecse

Az én hazudós mesém

A világon élt egy fiatal nő, mindössze csak tizezer éves volt. Nem volt gyereke. A lányát Mikinek hívták, a feleségét Aladárnak. Egyszer azt gondolja a lányuk, hogy neki már feleségül kellene venni a bíró fiát, akit Erikának neveztek a szülei. Elmegy a lányuk világot látni. Közben balett-táncos lesz. Azután találkozik a bíró fiával, és elveszi. Az Úveghegy tetejéről lebukfenceznek, felmásznak.

Nagy Nikolett, 5. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS

Amikor szégyelltem magam

A nyári tábor emlékezetes maradt számomra, de nem a kellemes emlékek miatt, hanem mert megszegyénítettek.

Serdülőkorban vagyok, és szeretek a figyelem középpontjában lenni, főleg, ha lányok vannak a társaságban. A tábor jól kezdődött, sok lány és kevés fiú volt. Csak a Dani ne lett volna ott! Szőke, kék szemű fiú, én az elmentéte vagyok. Sok butaságot beszélt, és a lányok mindig körülötte voltak, persze legtöbbet én rólam volt szó, de csak rosszakat mondtak rólam. De a legrosszabb még csak ezután jött. Pénteki napon, mielőtt felébredtem volna (bár csak tettem, hogy alszom!). Dani behozott egy pohár langyos vizet, és a hasamra öntötte. Elkezdett kiabálni, hogy a Dávid ágyba vizelt. Sokkal rosszabbul éreztem magam, mint Nyilas Misi, akit reskontó ügyben faggattak. Én mondogattam aznap a táborban, hogy nem is úgy történt, mint ahogy a Dani állítja. Mivel láttam, hogy nem hiszik el, amit én mondok, szemem könnybe lábadt, és kifutottam a szobából.

Ebben a pillanatban szerettem volna, hogy szárnyam nőjön, és elrepülhessek haza.

Paul Dávid, 8. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Milyen volt...

*Milyenek lehetek a szüleim fiatal korokban?
Nem tudhatom én, mert még nem voltam a világban.
Vajon tudták, hogy az életük része leszek,
Hogy adok majd nekik sok-sok szeretetet?*

*Milyen volt az anyukám?
Hasonlított vajon rám?
Úgy nézhetett ki, mint én most?
Vagy teljesen máshogy?*

*Na és az apukám, milyen volt?
Rossz, vagy jó gyerek?
Talán velem közös vonása lehetett?*

*Milyen volt a szüleim élete?
Nehéz elképzelnem, nem birkózom meg velem!
De boldog vagyok így is, hogy ez lett a vége,
Hogy egy család vagyunk már 13 éve.*

Adankó Edina, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Napló

2007. X. 17.

Kedves Naplóm!

Az előbb nézte ma Magellánt, és úgy földühített, hogy ezt el kell panaszolnom neked.

A téma az volt, hogy milyen lesz a világ 50 év múlva. Én ilyen világot nem szeretnék! Minek? Repülő autók? Miért nem maradhatnánk az átlagosnál? Bár az jó, hogy állítólag lesz minden betegségre megoldás, de ehhez is mi kell? Hát pénz! Ez kell mindenhez. És kinek van? A nagy országoknak, mint például Amerika. Két lehetőség van: a digitális rendszer rabjai leszünk, vagy nem. Remélem, majd belátják az emberek, hogy ez butaság. Otthon ülünk a fotelban, és parancsolgatunk a robotoknak. És még azt mondják, hogy így jobban lehet ismerkedni. Így? Hát még boltba se kell majd járnunk. Akkor, hogy találunk beszélgetőtársat? Interneten keresztül? A jövő srácai miért ne tudnának majd bújócskázni vagy szembekötőcskézni? Majd csak a lövöldözős, háborús, agresszív játékok lesznek a menők? Halad a világ, de véleményem szerint rossz felé. A komputeres rendszer az emberiséget elrontja. Azt szeretném, ha átlagos kis életet élnénk. Talán ezt több ember is így gondolja. Talán, de nem biztos.

Hát, ez az én véleményem, Naplóm. Ezt akartam leírni. Kösz, hogy meghallgattál!

Szia!
Zsóka

Szakál Zsóka, 8. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Kedves Pajtások!

Ami késik, nem múlik. A Rügyfakadás mai kínálata egy héttel a **Bálint-nap** után ballag ugyan, de mentségül említhetem, hogy a téma nem veszít időszerűségéből. Nagyon is illik hozzá az örökzöld jelző. Az egyoldalú vagy kölcsönös szimpátia, föllángolások, csalódások, az érzelmi hullámzások állandó kísérői a kamaszkornak. Erről akkor győződtem meg, amikor az alkalmi versekre, fogalmazásokra várva a régi munkák közül is válogattam. Hát jó olvasást kívánok!

A héten küldött szép írások jellemzői **a téma változatossága** és az **ötletes címadás**. Köszönettel nyugtázom:

Csantavér: Bozsik Huanita, Budanović Szintia, Dér Iszidóra (2 írás), Homolya Csaba, Hovanyec Judit, Kovács Blanka, Petkovity Alekszandra, Remete Dorottya, Szedlár Ágnes, Tripolszki Violetta, Veréb Helga;

Péterréve: Balassa Anett, Bartusz Krisztina, Farkas Dénes, Hajdú László, Hamar Alisza, Kinka Tamás, Kiss Csaba, Korhecz Laura, Mester Szabolcs, Nagy Imre, Szalma Judit, Szécsényi Csongor, Szilágyi Izabella, Szőnyi Szabolcs, Topolcsányi János, Tóth Zoltán és Zöldi Zita;

Szilágyi: Szakál Zsóka (2 írás);

Törökbecse: Pataki Antónia, Rákos Éva, Szemi Natali, Szénási Zsolt, Zolnai Ildikó, Zödi Ottília és Zséli István;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Bata Tímea, Elek Dabis Csilla, Firic Hajnalka, Rác Szabó Anett, Radulov Renáta, Surányi Boglárka és Szabó Edina.

További szép élményeket, jó ötleteket és íráskedvet kíván:

Tomán Mária

Könnycsepp

*Szomorú vagyok,
szememből könnycsepp csepereg.
Szeretek egy fiút,
ő viszont nem szeret.*

*Szomorú vagyok,
szememből könnycsepp csepereg.
A fiú rám se néz,
én mégis tovább szeretem.*

Molnár Marika, 6. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Kakas. Kálmán Kata felsőhegyi tanuló rajza

Egyszer volt, hol nem volt: az animáció. Az animáció a latin anima „lélek” szóból ered. Az alkotók, az animáció alkotói régtől tudják, hogy csupán pár gyors ceruzavonással életre lehet hívni mindenféle állatokat, oroszlánokat, elefántokat, teknőcöket, csodálatos világot az űrben. Az animáció mestereit mindig egy vágy mozgatja: bemutatni azt, amire a kamera nem képes. Nos, az animációs mozifilmekből 2008-ban nem lesz hiány. Újabb és újabb mesék várnak ránk, valóságos animációs áradatra számíthatunk. Újabb és újabb jellegzetes figurák születnek. Most bemutatjuk a tengerentúli stúdiók vadonatúj kedvenceit.

Mark Osborne rendező John Stevenson segítségével alkotta meg a **Kung Fu Panda** című animációs filmet. Eredeti hangok: Jack Black, Jackie Chan, Dustin Hoffman. Po, a panda nyugodtan éldegéli életét, de amikor egy gonosz leopárd megzavarja hétköznapijait, megvadul és le akar számolni Tai Lunggal, mert hiszen az otthont, az édes otthont muszáj megmenteni. De ezt csak egy kungfu mestere teheti meg. Po elkerül egy harci tanodába, ahol mindent a feje tetejére állít. Mégis megtanulja: ha hiszel abban, amit csinálsz, sok mindent el lehet érni. Figyelem! A Mese kezdetén a mi pandánk a világ leglustább állata, ám miután a Béke völgyében elszabadul a pokol, megváltozik és gatyába rázza a betolakodókat. Nagy-nagy érdeklődésre számíthat a **Madagascar: The Crate Escape** című alkotás. Ezt ketten rendezték: Eric Darnell és To McGrath. Eredeti hangok: David Schwimmer, Ben Stiller, Chris Rock, Jada Pinkett Smith. A 2005-ös Madagaszkár második eresztésében Alex, Marty, Melman és Gloria kalandjai folytatódnak, méghozzá Afrikában. Marty a végeláthatatlan szavannán ébred rá arra, hogy vadon élő társaival nem éppen könnyű megtalálni a megfelelő hangot egy született New York-inak. Nagy durranás lesz a **Wall-E** Andrew Stanton rendezésében. Eredeti hangok: Fred Willard, Jeff Garlin. A Pixar műhelyének legújabb filmje egy Wall-E nevű robotról szól, aki immár hétszáz esztendeje „robotol”, teszi a dolgát. Egy szép napon azonban rájön, többre, másra hivatott, s ezért megpróbálja megtalálni az élet értelmét. Nem követi tovább a programját, s emiatt számos balhét idéz elő. Ne feledjük: a Pixar sohasem nyúl mellé!

Henry Selick munkája **Coraline**. Eredeti hangok: Dakota Fanning, Teri Hatcher. Ez a rémmese Neil Gaiman (Csillagpor) regényén ala-

MENŐ FEJEK

Animációs svédasztal

Sztárszerepekben változatlanul az állatok – Több animációs csodafilm 2008-ban, mint tavaly...

pul. Coraline történetét látjuk, aki egy másik világba menekül, ahol anyja és apja hasonmásai magukhoz édesgetik. Chris Williams munkája a Bolt. Eredeti hangok: John Travolta, Thomas Haden Church, Woody Harrelson. Bájos történet Boltról, a németjuhászcseréről. Kalandjai során barátokra talál egy hatalmas nyúlban és egy félszemű macskalány személyében. A Disney cég a Mulan alkotóit csodította össze. Hárman születték meg a **The Tale of Despereaux** című filmet: Sam Fell, Gary Ross, Robert Stevenhagen. Eredeti hangok: Emma Watson, Dustin Hoffman, Matthew Broderick, Sigourney Weaver. Despereaux egy ügyetlen egér. A film alapjául Kate DiCamillo gyermekkönyve szolgált. Shane Acker rendezte a 9-et. Eredeti hangok: Jennifer Connelly, Elijah Wood, John C. Reilly. Ez egy újabb poszt-apokaliptikus látomás a Föld veszélyeztetéséről. **Agent Crush**, ez a címe Sean Robinson alkotásának. Eredeti hangok: Ioan Gruffud, Neve Campbell, Roger Moore. Crush egy robot, egy ügynök, aki felveszi a harcot a rosszfiúkkal, és egy félresikerült robottal is, hogy megmentse bolygónkat. A **Ponyo on the Cliff** a japán Hayao Miyazaki remeke az aranyhalról. Ez a halacska emberré akar válni. Jimmy Hayward rendező Steve Martinoval társult, hogy elkészítse a **Horton Hears a Who!-t**. Eredeti hangok: Jim Carrey, Steve Carell. Horton egy elefánt. Ez a dagi állat egy napon felfedezi, hogy kertjében egy miniatűr közösség éldegél. Nekik van szükségük Horton segítségére. A **The Ten Commandments** digitális vándorlás az ígért földjén. Ez egy újabb Mózes-sztori. Mózes hangja: Christian Slater. A **Jackboots an Whitehall** meglepő világháborús szatíra. Ebben a filmben nem az angolok, hanem a skótok verik meg a náciakat. (Nem gyerekeknek szóló mese, de animációnak animáció ez is.)

Ennyit az animációs csodafilmekről!

B. Z.

Csézy: Feledtetni akarom a hétköznapi gondjait

Opera tanszakot végzett, de a magyar könnyűzene élvonalába igyekszik betörni az a 28 éves hölgy, akit Csézy művésznévvel ismertünk meg

A popszakmában népszerű, de szélesebb körben csak az eurovíziós elődöntő nem régi megnyerése után megismert énekesnő, **Csézy Erzsébet** a híres népművész, *Kisjankó Bori* leszármazottja. A diplomás énekművésszel gyermekkori álmokról, hírnévről, tervekről beszélgettünk.

– Miskolcon születtem, de Mezőkövesden éltem sokáig a családommal – kezdi a bemutatkozást az ifjú énekművész. – A híres népművész dinasztia, a Kisjankó család leszármazottja vagyok. Nagymamám egyébként a mai napig foglalkozik ezzel a mesterséggel. Az általános iskolába Mezőkövesden jártam, jól tanultam, de nem voltam túlságosan szorgalmas diák. 14 éves koromban visszakerültem Miskolcra, a konzervatóriumba, itt végeztem el a zeneművészeti főiskolát is. Ez a nyolc év meghatározó volt az életemben, különösen a konzervatóriumi évek jelentettek nagyon sokat, itt szerettetek meg velem igazán a zenét.

– Az elmondottakból úgy tűnik, mindig is az éneklés vonzott...

– Valóban, már óvodás koromban is énekesnői karrierrel álmodtam. Nagyon akartam, és nagyon sokat dolgoztam a megvalósulásért.

– Van ebben családi indíttatás?

– Édesanyám énektanár, ő is a miskolci konzervatóriumban végzett. Zenei tehetségemet és a hangomat tőle örököltem. Viszont külsőre édesapám lánya vagyok, ő amolyan igazi olaszos pasi, neki köszönhetem a dús sötét hajamat és barna szememet.

– Matyóföld szülőföldjétől és a híres népművészsők leszármazottjától meg kell kérdeznünk: szeretsz kézimunkázni?

– Nagymamámtól tanultam meg ennek a mesterségnek minden csinját-bínját, édesanyám soha nem foglalkozott kézimunkázással, így átugrottunk egy generációt. Úgy érzem, hogy a népművészet a szellemi örökségem, ezért nekem tovább kell vinnem. Legjobban rajzolni és varrni szeretek. A mai napig vannak kiállításaink Japánban, 2001-ben az Európa kiállításon például személyesen én képviseltem Magyarországot. Egy hónapon át én mutattam meg az érdeklődőknek, hogy hogyan készülnek a matyó kézimunkák. Egyszerűen

hihetetlen, de a japán emberek többet tudnak a népművészetünkről, mint mi magyarok. Ami még elképesztőbb, annyira szeretik a népviseletünket, hogy a hétköznapi életükben is felveszik.

– Varni tudsz, ez már biztos, de mi a helyzet a házimunkával?

– Jelenleg Bükkzsércen, a Bükki Nemzeti Park szélén élek a kedvesemmel, és mindennap főzök. Úgy neveltek a szüleim, hogy a családban minden munkából ki kellett vennem a részem. Kukoricát daráltam, rekord idő alatt kopasztottam meg a csirkét, és a disznóvágásnál is segédkeztem. Egy nőnek szerintem az a dolga, hogy otthont teremtsen.

– Említetted a kedvesedet. Mit tudhatunk róla?

– Ő a producerem, Lajos László, aki minden lépésben segít, nagyon jó, hogy van nekem. A menedzseremmel együtt ők mindent előkészítenek, így nekem már csak énekelnem kell.

– Kisvárosi lány vagy, ugyanakkor a karrierépítés Budapesthez köt. Hogy viseled a felgyorsult fővárosi életet?

– Nagyon szeretem és élvezem a nyüzsgést. Mindig örömmel fogadnak a barátaim, isme-

rőseim, és ez jó érzéssel tölt el. Felvállalom, hogy vidéki lány vagyok, és szeretnék az is maradni, és azt tapasztalom, hogy ezt értékelik Budapesten.

– A szórakoztatás vagy a hírnév a fontosabb számodra?

– Fontos, hogy tudják majd, ki az a Csézy. Emellett az is lényeges, hogy a dalaimmal elfeledtessem a hétköznapi gondjait. Ha a koncert után jó érzéssel mennek haza, akkor már megérte.

– A nagylemezeden kikkel dolgoztál együtt, és milyen dalok hallhatók a korongon?

– Négy zeneszerző munkája található a lemezen. Czomba Imre, Harmat Szabolcs, Menyhárt János és Rakonczai Viktor írtak nekem dalokat. A paletta igen színes, az első dal természetesen lírai, hiszen ilyen vagyok, és egy lemez első dalának azt kell bemutatnia, hogy az énekes hová tartozik, de természetesen pörgősebb nóták is szerepelnek a korongon.

– További terveid?

– A rövid távú tervem, hogy megismertessem magam az emberekkel, hogy tudják ki vagyok és mit képviselek. Hosszú távon pedig szeretném elérni, hogy a Csézy név fogalomvá váljon.

D. I.

Csézy kedvencei

Énekes: Lara Fabian, Russel Watson

Együttes: U2

Könyv: Bernieres: Corelli Kapitány
Mandolinja

Film: A szibériai borbély

Parfüm: Chacharel Noa

Öltözködés: elegáns, természetesen egyszerű

Hobby: főzés

Férfideál: a kedvese

Közkívánatra

Király Linda

(Teleki Etelka óbecsei olvasónk kérte)

- Hogy viseled, hogy örökké megítélnék?
- Az építő jellegű kritikának örülök. Csak azzal nem tudok mit kezdeni, ha valaki ok nélkül vagdalkozik. De ehhez is meg kell tanulnom jó képet vágni.
- Neked is örökké tökéletesnek kell lenned?
- Igen. Napi 24 órát dolgozom, az elmúlt másfél évben csupán egy-két hétvégét tölthettem pihenéssel. Ha nem stúdióban vagyok, akkor énektanárnál skalázom, vagy az edzőteremben

kínzom magam. Imádkozom enni, ezért a súlyommal komoly harcokat vívok. A kilók jönnek le-fel. Ez állandó küzdelem számomra.

– Néha elveszíted a türelmedet? Vagy örökké mosolyogsz?

– Á, dehogy. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy örökké jókedvű vagyok. De hatalmas erőt ad a cél, ami a szemem előtt lebeg. Azzal foglalkozhatok, amire az életemet tettem fel. Nem a siker vagy a népszerűség érdekel, hanem a zene. Nekem mindig az éneklés volt a kiút, az egyetlen dolog, amiben igazán önmagam lehetek. És most itt a lehetőség, hogy komoly karriert csináljak. De ez áldozatokkal, lemondással, és rengeteg munkával jár. Sejtettem ezt már azelőtt is, mielőtt Amerikába jöttem, de most már pontosan látom, micsoda erőfeszítés, hogy valakiből világsztár legyen.

Király Linda a szerencse lánya. Istenadta tehetség, gyönyörű nő, aki hamarosan beléphet a világsztárok világába, ráadásul a szerelmi élete is boldog: hat éve igaz társra lett. De mindezért komoly árat fizet.

Évek óta megállás nélkül dolgozik a sikerért a fiatal lány, aki nap mint nap küzd a kilók ellen, és persze folyamatosan képi magát. Amerikába költözött, másfél éve nem járt otthon, mert anyyira zsúfolt az élete, hogy még a családját sem látogathatta meg. Az elmúlt időszakban bevették az igazi világsztárok közé, karácsonykor pedig duettet énekelt Eric Benét-vel, Halle Berry egykori férjével. Linda már kóstolót kapott a hollywoodi álomból, és elárulta: ha nem lenne ilyen szerető család és pár mellette, ő is könnyen elveszhetett volna a fényűző világban.

– A hollywoodi világ szemmel láthatóan sokakat tönkre tesz. Itt van például Britney Spears, aki teljesen elvesztette már a józan-ságát. Te hogy bírod?

– Nem könnyű, hiszen örökké tökéletesnek kell lenni. Jókedvűnek, csinosnak, ami lehetetlen, hiszen mégis csak emberek vagyunk. Ez a megfelelési kényszer akkora terhet ró a sztárookra, hogy sokan a drogokhoz vagy alkoholhoz nyúlnak. Ráadásul már volt szerencsém részt venni néhány partin, és látom, hogy mennyire könnyű elindulni a lejtőn. Engem csak az ment meg mindentől, hogy a családom és a párom támogat, és így nem veszítem el a talajt a lábam alól. Kint ugyanis rengeteg az úgynevezett „yes people”, akik bármit teszel, helyeselnek. De nagyon kevés az olyan ember, aki az orrodra koppint, ha valamit rosszul csinálsz. Pedig rájuk van igazán szükség.

Rádiós top 10

1. SANTANA feat. CHAD KROEGER Into The Night
2. TIMBALAND feat. KERI HILSON The Way I Are
3. SUGABABES About You Now
4. KARL WOLF Africa
5. EROS RAMAZZOTTI & RICKY MARTIN Non Siamo Soli
6. AMY WINEHOUSE Rehab
7. DAVID GUETTA feat. CHRIS WILLIS Love Is Gone
8. SEAL Amazing
9. CRYSTAL Elmegyek
10. CANDIES Van, aki nyér

Tolnai Ottó

Tigristincs

(Részlet)

Ha jól emlékszem, novellámban egész Amerikáig kísértem Oroszt. Az amerikai rész természetesen gyengébbre sikerült, talán azért is nem nyertem meg vele a pályázatot (a második vagy a harmadik díjat kaptam, nem emlékszem már – az első díjat rendszeresen az a keszeg, Lenin-képű ludasi újságíró kapta). Valaki, talán Rodolfo vagy az édesanyja, tudtom nélkül, Orosz után küldte a novellát. István állítólag elcsodálkozott, hogyan találtam ki, mi járt azon a hajnalon, söprögetés közben a fejében. Azután elmúlt egy-két évtized. Olykor megkérdeztem kománkat, Rodolfót, mi van Oroszékkel, sikerült-e megelőzniük magukat, milyen iskolába járnak, milyen sportot űznek, megnősültek-e már a gyerekek?

Első amerikai utam alkalmával ('84-ben) nem mozdultam ki New Yorkból, de másodszor ('91-ben) már nagy körutat tettünk Jutkával. Eljutottunk Clevelandbe is, ahol a helyi magyar rádió hosszú beszélgetést készített velünk. Na már most, akkor, beszélgetés közben, a stúdióban jutott eszembe, hogy Orosz is valahol Cleveland közelében él. Azonnal elmeséltem a novellámat.

Tudjátok, szeretek novellákat mesélni. Tudjuk, mondta Kafka, aki szintén ókanizsai születésű, mint Olivér. Sokszor aztán meg sem írom őket. Elmesélem őket néhányszor, annyi. Ott is ilyen részletesen, tégláról téglára haladva meséltem el?, kérdezte még mindig a megizzadt ablak felé kémelve Gorotva. Ha jól emlékszem, igen. És azt is hozzátettem, hogy ha netalán Orosz István is hallgat bennünket, jelentkezzen. Máris csöngött a telefon. Íme, nyúlt a kagylóért a rádiótulajdonos újságíró: íme, a novella folytatása. Ám nem Orosz István jelentkezett. Hanem?, kérdezték egyszerre.

A Kávai.

A Kávai? Mit mondott?, ámuldozott Regény Misu, aki közben Jutka húsdarálóját próbálta megjavítani, s igyekezett

úgy tenni, mintha nem hallgatná Olivér novelláját.

Mit mondott Kávai? Kérdezte Szanitter ideges kíváncsiságában az orrában turkálva.

Mondta, örül, hogy földijét üdvözölheti Clevelandben. Azonnal jönnek értünk a feleségével. Magyarkanizsán majdhogynem szomszédok voltunk, de Kávai idősebb volt nálam, és így inkább édesapámmal ismerték egymást, noha barátkozni, azt hiszem, ők sem barátkoztak. Második feleségét viszont jól ismertem a zentai gimnáziumból, egy-két évvel járt alattam, talán éppen Bodor Anikó és Bánszky Mária Róza osztályába. Be sem fejeztük a beszélgetést, amikor a stúdió ablaka előtt felbukkant Kávai keskeny, vidám, buzgó alakja. Intgettünk egymásnak, amiről a talpraesett újságíró, aki egyben a rádió tulajdonosa is volt, szellemesen tudósította az amerikai magyarságot. Bravó!, mondta, Kávai úr máris megérkezett. Különös, majdhogynem bravúros helyszíni közvetítés alakult

Kedves Olvasó Tanulók!

A történetmesélés sajátos pillanatait rögzíti **Tolnai Ottó** *Tigristincs* című novellája, amely **A pompeji szerelmesek** című, a pécsi Alexandra Kiadó gondozásában, 2007-ben megjelent kötetének kezdő darabja. A regényíró T. Olivér meséli el amerikai utazásának eseményeit saját hőseinek, akik így egyszerre szereplői és hallgatói is a történetnek. Az amerikai történetbe azonban újabb sors történetek élkelődnek, így az erdélyi fiatalember anekdotikus meséje, amit T. Olivér hallgat végig a tengeren túl, s ad közre itthon. Anekdota, hiszen váratlan fordulattal zárul. De az elbeszélő is jelzi, miszerint hidegtelek egy történet; a 20. századi kelet-európai ember kálváriajárásának egyik epizódjáról van szó benne.

Olvassátok el és értelmezzétek a szöveget! Melyek azok a részek, ahol és amikor az emberi lét mélypontjait, bugyrait járja meg a szekunder (vagyis a második) elbeszélő?

Írjátok meg a véleményeteket!

Bence Erika

ki, ha több időnk van, minden bizonnyal Kávaiékát is beinvitálja a stúdióba. És azon nyomban demonstrálja a novella utóéletét, folytatását, maga irányítja regénnyé váló terebélyesedését. Misu felnézett, azt hitte, a húsdarálójával kapcsolatban akar mondani valamit Olivér, kezét vigyázva a hajtókarrá helyezte.

Ahogy befejeződött a műsor, Kávaiék azonnal kocsiba ültettek bennünket és elvittek magukhoz. Körülvezettek szép kis házukban. Kávai már nyugdíjas volt, otthon alakított ki magának műhelyt az alagsorban, mint megjegyezte, már van is egy szabadalma, egy stabilizátor (tulajdonképpen az itteni áramszünetek tapasztalatát kamatoztatta, az itt kialakult stabilizátortípust tökéletesítette), amelyből, noha a japánok lekoppintották, szivárog némi jövedelem. Feleségének a város másik részében több munkást foglalkoztató fogtechnikusi laboratóriuma volt. Valójában már Kávai is ott dolgozott nála. Kifutóként. Ahogy észrevettem, megfiatalodott tőle. Miközben beszélgettünk, iszogattunk, Kávai a telefontal babrált. Tíz perc se múlt, máris felkiáltott.

sikerült kiszökniük, emlékszem, Kávai a kiverekedni szót használta, tehát: hogyan sikerült kiverekedni magukat Ceaușescu Romániájából. Hátha szükségünk lesz még a tapasztalatukra, sosem tudni. Hányban volt ez?, kérdezte Szanitter. '91-ben, mondta Olivér egy gyufaszállal parafamorzsát halászva ki poharából. A fiatalember elmesélte esetüket.

Kétszer megfogták – megszimatozták őket a határőrök farkaskutyái. Akkor valaki azt ajánlotta, szerezenek be: tigriscset. Tigriscset?, kérdezte a fiatalember.

Tigriscset?, kérdezte Gorotva. Tigriscset?, tűnődött Szanitter, lábát két tacsin nyugtatva az asztal alatt.

Tigriscset?, Hol?!, kérdezte a fiatalember. A bukaresti állatkertben, mondták. Úgy is lett, egy szép napon az egész család felutazott Bukarestbe.

Miféle állatkert az a bukaresti, kérdezte Kafka, akinek az öccse néhány éve még a palicsi ZOO állatorvosaként dolgozott. De senki sem válaszolt neki, ugyanis senki sem járt a bukaresti állatkertben, még P. P. (Howard) Jenőke sem, aki pedig a veszprémi és a heidelbergi állatkertben is megfordult már, lévén, hogy a vidéki állatkertek melankóliájáról készült dolgozatot írni. Noha máris egyértelművé lett, hogy a reálszocialista ZOO-k melankóliája talán izgalmasabb valami...

Már a nyitáskor ott ácsorogtak a ZOO bejárata előtt, folytatta Olivér, akit P. P. (Howard) Jenőke egyszer el is vitt a veszprémi ZOO-ba, hogy megmutassa neki az enyhe pírban lobogó flamingókat. De alkonyodott már, amikor lépésre szánták el magukat. Már minden állat ismertek őket. Zárás előtt, közel a hatalmas bengáli tigris ketrecéhez a fiatalember leszólította az egyik sötétképpű állatgondozót. Tigriscsre lenne szükségünk, motyogta zavartan. Tigriscsre? Ja, persze. Semmi probléma, mondta az állatgondozó. Csak az a gond, hogy tegnap még fele áron megkaphatták volna. Rapidul szökik az ára. Istenem, mi lesz ezzel az országgal?! Pontosan akkora összeget mondott, amennyit – egy évi megspórolt fizetésüket – magukkal hoztak. Pár perc múlva már meg is érkezett az áruval. Újságpapírosba – a Scienta első oldalába – csomagolt semmis kis gezemice volt. A tigriscs?, kérdezte egy Bunsen-égőt

tanulmányozva Jutka, és átnézett a konyhapult felett. Mire Regény Misu azt hitte, a húsdarálót sietteti. Igen, mondta a fiatalember, valami finom, hálószerű armatúrát bontva ki a gipszből.

Boldogan utazott haza, Kolozsvárra a család. És másnap ismét elindultak a határra szerencsét próbálni. A tigriscset közben felesége egy kis hímezett vászonzacskóba csúsztatta. Úgy, abban a hímezett kis zacskóban dugta aztán a tincset a kebelébe. Most, harmadszorra talán még nagyobb izgalommal indultak a határ irányába. Már jól ismerték a terepet. Majdhogynem otthonosak voltak arrafelé. Amikor feltűntek a határőrök farkaskutyái a zónában, a fiatalember gyorsan előhúzta a hímezett kis vászonzacskót.

De hát ez olyan, mint a mesében, mondta Szanitter. Micsoda, kérdezte Girizd, aki épp kettétörte azt az Olivér által félrepökölt, borbán preparált gyufaszálát, hogy kipiszkálja a fogait. A történet, mondta Szanitter. Hagyjátok, hadd mondja az ember, ne szaggassátok állandóan, intette le őket Kafka. Te is szaggatod, mondta Szanitter Tibike. Én? Én nem szaggatom, én csak egy kérdést tettem fel a bukaresti ZOO kapcsán. Egy kérdést feltehet az ember, egy kérdéssel még nem szaggatod a történetet. De szaggatod, nem látod, hogy éppen szaggatod?!

Rezegő ujjakkal bontotta ki a kis, hímezett zacskót, folytatva felülemelkedve Szanitter és Kafka vitáján Olivér. Azt nem magyarázták el neki, pontosan mire is szolgál, mit is kell tulajdonképpen csinálnia vele. Már mint a tincsel. A tincsel a határzónában. Csak tartotta verejtékező tenyerén az istentelenül bűzös gezemiceét. A farkaskutyák már egészen közel csaholtak. De ahogy tenyerére helyezte a tincset, valóban, akárha varázsérintésre, nyüzszítve elkotródtak.

Akkor Kávai, mint egy igazi mókamester, elnevette magát. Nagyon szemérmes a fiú, mondta a gipszfogsorok között matató technikus vállára helyezve a kezét. Tudod, a tigriscs: a tigrisszar fedőneve. De hát neked nem kell mondanom, az erdélyiek mindig ilyen szépen, színesen s felettebb furfangosan fejezik ki magukat. Jót nevetünk, noha miközben hallgattuk, ott a sok vicsorgó műfogsor között, minket is kivert a verejték.

Megvan! Ki van meg?, kérdezte felesége. Orosz!, mondta Kávai, kezembe nyomva a kagylót. Valóban Orosz volt a vonal másik végén. Üdvözöltük egymást. De a második mondat után máris azt kérdezte, kivel beszélt az előbb? Hát a Kávaival, mondtam. Kávai odaszólt, kérdezd meg, emlékszik-e rá? Emlékszel még a Kávaira?, kérdeztem Oroszt. Hogyne emlékeznék, mondta máris felvillanyozódva. Neki volt először televíziója Kanizsán. Kitétte a készüléket az utcai ablakba. És a város ott korzózott előtte. Mondd meg neki, kiáltotta Kávai, most hány televízióm van. Mondtam, hogy most még a műhelyben, a garázsban és a vécében is van készülék. Megegyeztünk, még hallani fogjuk egymást, megpróbálunk összefutni.

Másnap Kávaiék elvittek bennünket a laboratóriumba. Az egykori magyar negyed, a gettót átszelő Bucckeye Roadot is útba ejtettük. Még ki is szálltunk a nevezetes, plexivel vont tulipános padoknál, de valahonnan ránk lóttek. Szép halál lett volna, motyogta Regény Misu. Szép, ismételte Gorotva. Mesélték, egy ideig még működött arrafelé egy pincében magyar kocsmá. Puskás ember őrizte. Kizárólag hazai pálinkát ittak. És egy cigány hegedült nekik. Végül már olyan öreg volt, hogy ha nem ivott játék előtt s játék közben is néhány pohárral, kiesett a kezéből a vonó. A laboratóriumban szimpatikus erdélyi fiatalember dolgozott. Nemrég érkezett Amerikába a családjával. Kávai kérte, mesélje el nekünk, hogyan

KOMPUTER

Photo Toolkit 1.7

Azoknak, akik fotóik apróbb-cseprőbb javításaihoz nem akarnak azonnal komolyabb képszerkesztő programokat indítani, mindenképpen érdemes közelebről megismerkedniük a VicMan Software svájci biciskájával, a Photo Toolkittel.

A VicMan Software programjainak túlnyomó része a digitális képek javítására, módosítására vagy bemutatására szolgál. Csupán az velük az egyetlen gond, hogy miután a többségüket kizárólag egy-egy feladatra készítették fel, ahhoz, hogy érdemben használhatók legyenek, több programot is le kellett töltenünk, telepítenünk, ráadásul a munkát nem képekhez, hanem feladatokhoz kellett igazítanunk. Ezt ismerték fel nemrég a VicMan fejlesztői is, és nemcsak hogy egybegyűrték és kiegészítették hat képjavító, -módosító programjukat, hanem sikerült ezek indítófelületét is nagyon frappánsan megoldaniuk.

Többféle módon is elindíthatjuk a Photo Toolkit funkcióit. Egyrészt van egy saját programablaka, amelyben a szokásos mappa- és állományböngésző segítségével tudjuk kiválasztani a módosításra váró képeket. Másrészt a másik, viszonylag hagyományosnak tekinthető módon a Photo Toolkit új menücsoporthoz beépül az általa ismert fájlformátumok jobb egérgombos Intéző menüjébe, így módon funkcióit néhány kattintással el tudjuk érni minden olyan programból, amely nem bírálja felül ezt a menüt. A harmadik lehetőséggel azok fognak gyakran találkozni, akik a képek böngészésére nem egy képnézegető vagy -katalogizáló programot, hanem a Windows Intézőjét, valamint a Windows kép- és faxmegjelenítő programját használják. Ugyanis a Photo Toolkit – amennyiben a beállítóablakában nem tiltjuk meg neki – mélyen beépül mind az Intézőbe, mind az eredetileg nem sok lehetőséget nyújtó kép- és faxmegjelenítő programba – kiegészítve ezek eszközsávját. Így tulajdonképpen bármelyik módot választjuk is, képeink nézegetése közben egy-két kattintással elindíthatjuk azt a programot, amelyikre éppen szükségünk van.

A vörös szemek megszüntetése, a színek korrekciója, valamint a zajok és JPEG-„kockák” eltávolítása történhet mind automatikusan, mind kézi vezérléssel. A vörösszem-eltüntetőnek is csak annyit kell (és lehet) megmondani, hogy a kép mely részén fejtsd ki hatását, és ő azon a részen nagyon nagy biztonsággal megtalálja és megszünteti a „nyusziszemeket”. A Color Correctionnél vagy a felkinált variációk közül kell kiválasztanunk a nekünk leginkább tetszőt, vagy kézzel kell beállítanunk a fehéregyensúlyt, a világosságot, a kontrasztot, a színtelítettséget és a gamma-értékét. A próbáink során a „zajtalanító” tűnt a leggyengébb láncszemnek, hiszen a képek elmosásán kívül nem sok érdemlegeset csinált.

Főként a portréfotósok fognak nagyon örülni a digitális sminkkészletnek és a karikatúrakészítőnek. Előbbivel viszonylag egyszerűen tüntethetjük el a bőrhibákat, ráncokat, becsillanásokat, fehérethetjük ki a fogakat, míg utóbbival a Photoshop Liquify eszközhöz hasonlóan torzíthatjuk képeinket. De nemcsak utólagos sminkeléssel, hanem fényeléssel is megpróbálkozhatunk a Lighting Effects funkció kiválasztása után. A különböző típusú és színű lámpákkal megvilágított képek sok esetben teljesen új életre kelnek.

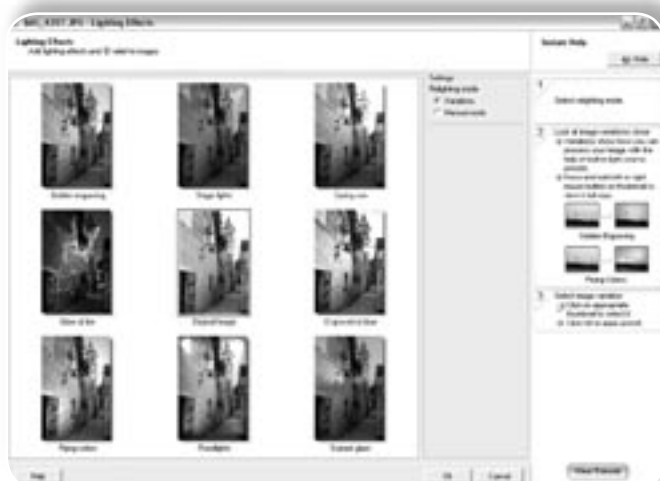
Mindezek mellett a Photo Toolkit segít a megfelelő szögbe állítani képeinket, a kellő méretre szabni, sőt szükség esetén konvertálni is őket. És ha több képet jelöltünk ki például az Intézőben, akkor a kiválasztott művelet akár csoportosan is végrehajthatjuk fotóinkon, a végén pedig eldönthetjük, hogy a módosított képekkel felül akarjuk-e írni az eredetiket, vagy más néven, esetleg más könyvtárba akarjuk őket elmenteni.

A program beépül a Windows Intézőjébe

Fotóink színvilágát automatikusan és manuálisan egyaránt módosíthatjuk

Mostan színes lámpákkal álmodom...

Adatok

- * JPEG-, PNG-, GIF-, TIF- és BMP formátumok kezelése
- * Fotók forgatása, méretezése, vágása, konvertálása
- * Vörös szemek automatikus és manuális eltávolítása
- * Digitális és JPEG-zajok eltávolítása
- * Fotók színeinek automatikus és manuális korrekciója
- * Portréretusáló, karikatúrakészítő és fotómegvilágító funkciók, effektusok
- * Kötegelt feldolgozás
- * Vista alatt jelenleg csak a fejlesztői (1.8 beta) változat működik
- * Fejlesztő: VicMan Software
- * Ingyenes

Szusi nyolckor, Amszterdamban

Anne Frank
és eredeti naplója

Mi az, ami Európában trendinek számít? Amszterdam és a tradicionális japán szusi minden bizonnyal a befutók között szerepel, ha a városokat, illetve az ételeket nézzük. Fedezzük fel együtt a legkisebb nagyvárost, amely hangulatos csatornáival, tulipános piacával és művészeti kincseivel igazi desszert volt számunkra.

Tudjátok, mi az a szusi? Egészséges és ízletes falatkák gyűjtőneve. Ez az ázsiai étel az 1970-es években kezdte meghódítani a világ éttermeit, számos szusibárban, illetve japán étteremben megkóstolható. Legnépszerűbb formái a Nigiri-szusi (kézzel formázott rizsgombócon friss hal-szeletek) és a Maki-szusi (algalapba tekert rizs zöltségekkel, tojással, hallal töltve). A különbség szusi és szusi között óriási lehet: a megfelelő hozzávalók, a legkiválóbb szójaszósz, illetve a pazar, letisztult tálalás nélkül fabatkát sem ér az egész – erről profi japán mesterek győztek meg Amszterdamban. Most azonban koncentráljunk a desszertre, indításképp például hajózzunk egyet Amszterdamban!

Varázslatos, vibráló a város, és külön előnye, hogy két nap alatt befogadható. A legjobb, ha a szárazföldi csámborgás előtt bepattanunk egy sétahajóba, és a hetvenöt kilométer hosszú csatornahálózat legszebb részein körbehajózzuk a várost – lehetőleg ragyogó napsütésben. A csatornák fölött összesen ezerkétszáznyolcvanegy hídon tudunk átsétálni, de ha alattuk csordogálunk, igen gyakran be kell húznunk a fejünket – persze csak akkor, ha nem bírunk szépen a helyünkön maradni, és mindenképp a kapitány mellől, a tatról szeretnénk bámészkodni. A parton sorakozó, többnyire lépcsős oromzatú házakkal én speciel nem tudtam betelni. Minden

ház a mocsaras talajba vert facölöpökre épült, hiszen Hollandia a világ leglaposabb országa, területének felét a tengertől hódították el. Az épületek különlegessége, hogy iszonyú keskenyek, és hogy lakóik szívesen eltekintenek a függőny használatától, így a kíváncsi turisták kedvükre ámuldozhatnak a pazarul berendezett, stílusos lakásokon. Csak a turisták, ugyanis a helyiek már megszokták a látványt, így nem bámulnak be folyamatosan egymás nappalijába. A csatornákon hajózva elúszhatunk az Opera, a Lebegő Pagoda és az úgynevezett Sovány-híd mellett, ez utóbbi kivilágítva Amszterdam egyik jelképe. Hüledezhetünk a város legferdebb kávéháza, a Café de Sluyswacht láttán, amely 1695-ben épült, és mivel kissé megsüllyedtek alatta a cölöpök, ezért

leginkább a pisai Ferde toronyra hasonlít. De láthatunk számtalan lakóhajót is, amelyeken élni jóval olcsóbb, mint a földön, lakóik ugyanis megúsznak néhány adót, de egyébként is ez „nagyon amszterdami”. Vízen lebeg a Bloemenmarkt, a híres virágpiac is! A csatornák mentén számtalan kávéház található, amelyek teraszáról tovább élvezhetjük a vízvárosi hangulatot.

A parton sétálva nagyon vigyázzunk a biciklisekre: hihetetlen járgányokkal, mobilozva, zsebre tett kézzel, két gyereket szállítva száguldoznak a hollandok. A bicajosokat kicselezve mindenképp nézzük meg a Van Gogh Múzeumot és a Rijksmuseumot, ahol Rembrandt Éjjeli őrjárata található, de ne hagyjuk ki az Anne Frank-házat sem, amely megrendítő emléke a második világháború borzalmainak. Igazi különlegesség az Amstelkring Múzeum, egy kedves, tizenhetedik századi épület. Felső szintjén egy titkos templom rejtőzik, a Mi Urunk a Padlástérben, amely egyike a néhány, tökéletes állapotban fennmaradt titkos katolikus szentélynek. Mivel Amszterdam anno a köztársaság protestáns főváros volt, a katolikusoknak megtiltották, hogy nyilvánosan imádkozzanak, de a híres holland tolerancia lehetővé tette, hogy baráti körben gyakorolhassák vallásukat. Az utcák éjszaka tele vannak turistákkal, fiúcsapatokkal és rendőrökkel, így viszonylag biztonságban mászkálhatunk. A fárasztó két nap végén pedig a fapapucs modern változatában a fapapucs-mamuszban csoszoghatunk hazafelé.

Sz. H.

Filmtörténet a „legelsők” tükrében

1933. New Jersey államban megnyílik az első autós mozi, 400 autó számára. A háború végéig nem volt túl népszerű négy keréken mozizni, mindössze 60 ilyen intézmény nyílt szerte az Államokban. Ma már megszámlálhatatlanul sok autós mozi található az USA-ban. A tartózkodó angoloknál viszont csak 1984-ben nyílt meg az első „drive-in movie”. Viszont ugyancsak 1933-ban Angliában alapították a világ első gyermekfilmklubját. A neve (stílusosan) Mickey egér klub.

1937. Harry L. Fraser rendező Dark Manhattan című filmje az első, melyben minden szereplő színes bőrű.

1938. Bemutatják a Disney Stúdió első egész estét betöltő rajzfilmjét, a Hófehérkét.

1939 szeptemberére tervezték az első Cannes-i filmfesztivált, amely azonban 1946-ra tolódtott a II. világháború kitörése miatt.

1945. Az első háború utáni film a Róma, nyílt város Roberto Rossellini rendezésében, amely valósággal forradalmasította a filmművészetet.

1950. Elkészülnek az első westernek, amelyek nem ellenségnek, vérengző vadkannak mutatják az indiánokat (Az ördög kapuja, Törött nyíl).

1958. Az első szélesvásznú film: A köntös. Természetesen amerikai. Ugyanebben az évben jelenítik meg először hosszú fogakkal a vérszívó Drakula gróf figuráját.

1960. Alfred Hitchcock Psicho című filmjében hallani, amint Anthony Perkins

lehúzza a végét. Ez a hang mindaddig illetlennek számított a mozi világában.

(Folytatjuk)

Szemfüles Kalendárium

Holdújév Kínában

A mikor Európában már mindenki túl van a szilveszteri mulatságokon, Kínában még csak akkor kezdődik az új esztendő köszöntése. Mivel ez rendszerint a februári újholdhoz kapcsolódik, számukra egyben tavaszünnep is. Ráadásul az ünnepsorozat nem zajlik le egyetlen éjszaka alatt, mint nálunk, hanem két hétig is elhúzódhat. Az előkészületek között szerepel a ház alapos kitakarítása, ilyenkor jelképesen megszabadulnak az előző év ártalmaitól. A söprögetéssel azonban vigyázni kell, a szemetet a ház közepén kell gyűjteni, és óvatosan felszedve a hátsó ajtón kivinni, nehogy a szerencsét is kisöpörjék a házból. Az újév napja akárcsak a mi hagyományainkban, meghatározó az egész eljövendő évre. Ilyenkor még a betegek is igyekeznek felkelni, nehogy egész évben az ágyat nyomják. Az újévi szokásokhoz tartozik a „piros tasak” ajándékozása is: egy piros ünnepi borítékba papírpénzt csomagolnak, s ezt adják

a gyerekeknek, illetve a nőtlen fiatalembereknek. A piros szín a kínaiak számára különös jelentőséggel bír, mert számukra bőséget, gazdagságot és a szerencsét jelképezi. Rendszerint narancsot is ajándékoznak egymásnak, ez szerencsét hoz. Földimogyoró is gyakran található az ünnepi asztalon. Ez pedig egészséget és hosszú életet jelképez.

Február 24.

Szökőnap

Rómában i. e. 46-ban Gaius Iulius Caesar megreformálta a római naptárt, és helyette bevezette a róla elnevezett – részben még a 20. században is érvényes – időszámítást.

Az idő múlásának kiszámítására különböző módszereket dolgoztak ki. Néhány nép a világ teremtésétől számította történelmét: a zsidók i. e. 3761-re, a bizánciak i. e. 5509. szeptember 1-jére, az alexandriai időszámítás megalkotói pedig 5492. május 25-re tették ezt az időpontot. A rómaiak i. e. 753-mal, városuk megalapításának évével kezdték időszámításukat. Az egyiptomiak új időszámításba kezdtek minden dinasztiaiváltással. Az egyes időszámítások viszonyítását bonyolulttá tette az évek eltérő hosszúsága. Egy holdév 354, egy napév kb. 365 napból áll, ezért iktatott be néhány naptár szökőnapot. 1582. október 4-én a legtöbb katolikus országban életbe lépett a XIII. Gergely pápa által elrendelt és róla elnevezett gregoriánus naptárreform (Gergely-naptár), amely szerint 1582. október 4-ét közvetlenül 1582. október 15-e követte. A naptárreform a juliánus naptár bevezetése óta a napév és a naptári év eltolódásából adódó tíznapos időeltolódást szüntette meg. Megtartották azt a szabályt, hogy minden olyan év, amelynek utolsó két számjegye négygyel osztható, szökőév legyen. Ezekben az években a február 29 napos, és 24-én szökőnap van. Ha minden 400 évben három szökőévet kihagynak, akkor a naptár még jobban hozzáigazodik a napévhez, így az eltérés csak 3333 évenként egy nap lesz. A Gergely-naptárt 1585-ben a legtöbb katolikus ország átvette. Oroszországban 1700. január 1-jén I. (Nagy) Péter cár, hogy Európához felzárkóztassa országát, a napév szerinti időszámításon alapuló Julián-naptárt vezette be, amely a bizánci időszámítást váltotta fel. Kelet-Európa és a Balkán-félsziget ortodox vallású országaiban is a régi Julián-naptárt használták: Oroszországban 1918-ig, Görögországban 1923-ig, Romániában 1924-ig.

A hét híre

A közelmúltban elhunyt magyar íróra, **Aszabó Magdára** emlékezünk az önképző-körön. Megkezdjük a faliújsághoz szükséges anyag gyűjtését.

Dudás Dominika, 5. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

Ada

A Cseh Károly iskola 5. d osztályának tanulói szorgalmasan készülnek az anyanyelvi vetélkedőre. Ezenkívül türelmetlenül várják a községi szavalóversenyt.

– **Kostandinović Krisztina**

Február 5-én tartották meg Adán a télűző farsangi felvonulást. Az óvodások és az iskolások különböző jelmezekben tettek egy sétát a város központjában, majd elégették a telet jelképező szalmabábut.

– **Kostandinović Krisztina, Juhász Zsófia**

A hatodikosok magyarórán eljátszottak egy jelenetet A Pál utcai fiúk című regényből. Így jobban megértették Molnár Ferenc művének cselekményét.

A 6. b és a 6. d osztály tanulói magyarból képviseket írtak. A tanulók élvezték ezt az alkotást. A rimes versek mellett rím nélküliek is születtek. A legjobbakat elhelyezték az osztályok pannóján. – **Juhász Zsófia**

Az iskola felsősei készülnek a községi szavalóversenyre, amelyet február 27-én tartanak meg. Minden versenyző szép verset választott.

A Zomborban megtartott úszóversenyen a Cseh Károly iskolát Török Balázs képviselte. Hátúszásban második, gyorsúszásban viszont első lett. – **Boros Noémi**

Óbecse

A Samu Mihály iskola tanulói január 28-án ünnepelték meg Szent Száva napját. A műsoron osztották ki a jutalmakat a rajzpályázat győzteseinek. Ezek pedig a következők: Nagy Valentina, Lukić Katarina és Kobiljski Žarko. – **Makra Klementina**

Február 1-jén farsangoltak az alsósok és az óvodások. Jelmezbe öltözve vonultak fel az Újfalú utcán, majd az iskolaudvarban elégették a szalmabábut. Ezen a napon az iskola minden tanulója farsangi fánkot kapott uzsonnára.

Február 2-án tartották meg Újvidéken a Bátaszéki Matematika Versenyt. A Samu Mihály iskola tanulói közül a következők értek el kiváló eredményt: Balzam Henrietta és Buttás Attila. Kerepes Orsolyát Buru Csilla helyettesítette. Ő is sikeresen szerepelt.

Könyvbemutató volt február 6-án az iskolában. Dukai Éva pszichológus A boldogság nem ajándék című könyvét ismertették az érdeklődőkkel. – **Balzam Henrietta**

Zentagunaras

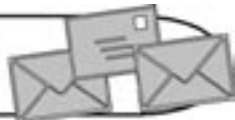
Az Október 18. iskolában a téli szünet alatt két alkalommal volt összejövetele a képzőművészeti szakcsoportnak. Szélvélatechnikával díszítettek különböző fatárgyakat. Üvegfestéssel pedig üvegeket dekoráltak. – **Zabos Anita**

A szünetidő alatt kosárlabdaedzésekre jártak a sportolók. A helybeli, valamint a topolyai Nikola Tesla iskola tornatermében Bencsik Miklós tornatanár és egy segédedző tartotta az edzéseket. – **Dudás Dominika**

Az ötödikesek megkezdtek A kis herceg című regény feldolgozását. Térképen megnézték az író születési helyét, valamint azokat a helyeket is, ahol Antoine de-Saint Exupéry élete során megfordult.

Február 5-én volt a faluban a farsangi felvonulás. A jelmezbe öltözött csoport az iskolából indult, majd átvonult a falun. A piactéren meleg tea és farsangi fánk várta őket. – **Homolya Evelin**

MIZUJS?

Örömgép

Van, aki nyakolajként ismeri, más szenteltvíznek nevezi, de ez nem más, mint a pálinka. Erről a szeszes italról tudjuk, hogy néha jó a hideg ellen, fertőtlenítőszerként is használható, de van valami, amit csak kevesen tudnak. Vajon hogyan is készül? Nekem erről nem más, mint maga a pálinkafőző mesterséget űző Zódi János mesélt.

– A pálinka elkészítése nem könnyű és igen hosszú folyamat. Az első dolog a gyümölcs beszerzése. A hordóba valót én általában venni szoktam, de a kertből is összeszedhetjük az egészséges gyümölcsöt. Ha például barackról, szilváról van szó, azt kézzel kifejtjük (a mag azért nem maradhat benne, mert attól keserű lesz a pálinka), de ha almával vagy körtével van dolgunk, akkor azt ledaráljuk. Ezután egy hordóba tesszük víz társaságában, hogy elkezdődjön a forrás folyamata. Ezt a keveréket cefrének hívják. A cefrét állandóan azonos hőmérsékletű helyen állni hagyjuk, de naponta egyszer megkeverjük. Ez így megy körülbelül tíz napig (gyümölcsből függően). Ha minden rendben megy, a víz a hordó alján, a gyümölcs pedig a hordó tetején végzi. A cefrének ezt a keményebb rétegét pogácsának nevezzük. Forrás közben cukormérvővel többször megmérjük a

cukortartalmat. Ha ilyenkor az eredmény nulla és egy között van, kezdődhet a pálinkafőzés. Ez kazán vagy a nép nyelvén örömgép segítségével történik. Kazán több nagyságban van. Nekem három van ebből a masinából. Pálinkafőzésekor nagyon fontos, hogy ne fűtsük túl a kazánt, mert akkor pálinka helyett újra csak cefrét kapunk. Azt mondják, hogy a kétszer főzött pálinka a jó. 18 és 22 fok közötti az ideális erőssége, de ez igazából csak ízlés dolga. Legtöbb pálinka a szőlőből származik, legkevesebbet pedig a birsból nyerünk.

Jancsi bácsi azzal fejezte be mondanivalóját, hogy naponta egy-két kispohár pálinka a legjobb gyógyszer mindenre, de a határt tudni kell!

Zódi Ottília, 7. osztály
Milóje Čičlić iskola, Törökbecse

Színházban voltunk

Január 23-án a Szabadkai Népszínház társulatának My Fair Lady című előadására látogattunk. A darab Bernard Shaw Pygmalion című regénye alapján készült, Alan Jay Lerner írta a musical verseit, amelyeket Frederic Loewe zenésített meg. Az előadást Földes Tamás budapesti rendező állította színpadra.

A darab egyik főszereplője Eliza Doolittle (Kalmár Zsuzsa), akit a gazdag Henry Higgins professzor (Péter Ferenc) és édesanyja (Vicei Natália) igazi úri hölgygé változtat. Fontos szerepet játszik még Mr. Pickering (Káló Béla).

Ennek a vígjátéknak boldog vége van, mert Eliza és Higgins professzor egymásra talál (az eredeti regény szerint nem jön össze a pár). A közönség háromszor tapsolta vissza a 18 szereplőt. A darab nagyon tetszett, érdemes volt megnézni, hiszen mindig maradandó élményt nyújt egy kiváló színházi előadás. Szerintem a szabadkai My Fair Lady ilyen.

Szedlár Ágnes, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Budapesten jártunk

Egy szombati napon, 2007. december 15-én útra keltünk, hogy megnézzük Budapesten a Csillag születik élő adását. Főleg azért, hogy bátorítsuk Utasi Árpádot, aki iskolánk büszkesége. Reggel 10-kor indultunk Csantavérről, hogy kezdésre odaérjünk. Sajnos mindössze 15 tanuló élhetett ezzel a lehetőséggel, néhány tanár és az igazgató is velünk. Amikor odaértünk, felkerestük a Tropicariumot. Bent minden varázslatos volt. Tele volt olyan állatokkal, amelyeket ritkán láthat az ember: rájakkal, apró és hatalmas halakkal, teknősökkel, kígyókkal és más vadon élő állatokkal. A legizgalmasabb dolog az volt, amikor élő hús-vér cápák úsztak el a fejünk felett. Csak egy vastag üvegréteg választott el tőlük. Elnézve őket és az üveg vastagságát, megborzongtam.

Amikor a Csillag születik stúdiójába léptünk, nem hittem a szememnek. Rengeteg reflektor világított a mennyezetről. A kamerából sem volt kevés. Tűkön ültem kezdésig. Amikor Árpi következett, rettenetesen izgultam. Persze végignéztük a többi versenyzőt is. Mindegyikük tetszett, de a legjobban mégis Árpi és a 4 For Dance. Az eredményhirdetésnél már a torkomban dobogott a szívem. Viszont amikor a továbbjutók között hallottam kedvenceimet, felállva tapsoltam. Az adás után a noteszomba aláírásokat gyűjtöttem a sztároktól. Jól kifáradva éjjel fél 12-kor indultunk haza. Nagyon jól éreztem magam, szívesen mennék máskor is.

Faragó Renáta, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

TESZT ✓

Őszinte vagy?

1. Ha gondod van vagy bánat ér...

- a) Magamba folytom az érzéseim.
- b) A szeretteimmel osztom meg a problémám.
- c) Fűnek-fának panaszkodom.

2. Kínos félreértés történik közted és közeli ismerősöd, barátod között...

- a) Halogatom a tisztázó beszélgetést, abban bízok, magától is rendeződik minden.
- b) Alaposan végiggondolom, hogyan rendezzem a történeteket.
- c) Igyekszem mielőbb tisztázni a félreértést.

3. Közeleg a születésnapod...

- a) Mélyen hallgatok a nevezetes dátumról.
- b) Óvatos célzást teszek rá az ismerőseim előtt.
- c) Izgatottan várom.

4. Ismeretlen társaságba csöppensz...

- a) Többnyire hallgatóként veszek részt az összejövetelen.
- b) Ha valamelyik témában jártas vagyok, szívesen hozzászólok.
- c) Megragadom az alkalmat, hogy a többiek tudomására hozzam a véleményem.

5. Beleszeretsz egyik barátod/barátnőd szimpátiájába....

- a) Szótlanul szenvedek.
- b) Megvallom az érzelmeim.
- c) Feltárom az érzéseim az érintettek előtt.

6. Jó hírt kell közölnöd valakivel...

- a) Titokban már alig várom, hogy elmondhassam neki.
- b) Amint találkozunk, azonnal előrukkolok vele.
- c) Azonnal telefonálok, hogy késlekedés nélkül közölhessem vele.

7. Randevúra hívnak, ám amikor megérkezel, meglepetéssel látod, hogy egy harmadik személy is jelen van...

- a) Egész este feszengek.
- b) Megvárom, amíg az ismeretlen távozik.
- c) Nem zavartatom magam túlságosan.

8. Véletlenül rájössz, hogy megcsal a szimpátiád...

- a) Vérig sértődök.
- b) Szigorú önvizsgálatot tarok.
- c) Szemrehányásokkal halmozom el.

9. Egy közeli barátod jól átvert...

- a) Látványos bosszún töröm a fejem.
- b) Elhatározom, hogy ezentúl résen leszek.
- c) Azonnali magyarázatot követelek.

Képes vagy köntörfalazás nélkül közölni a véleményed, érzelmeid? Vagy inkább hallgatsz, mert nem akarsz neveltségessé válni, esetleg nem szeretnéd megbántani beszélgetőpartnered. Úgy gondolod, hogy a fájdalmas igazságot is meg kell ismernie mindenkinek, vagy inkább úgy, hogy a kegyes hazugság hasznosabb? Ez a teszt segít abban, hogy megtudd az igazságot önmagadról.

Értékelés

Ha a válaszok többsége a

Te nem vagy a szavak embere, ez a legkevesebb, ami elmondható rólad. Óvakodsz a véleménynyilvánítástól, mert rettegsz attól, hogy mások esetleg kritikusan fogadják a vélekedésed. Miért rágódsz ahelyett, hogy beszélnél róla? A környezeted nyilván nehezen viseli örökös duzzogásod, sértettséged. Hogyan reméled, hogy bizalmas kapcsolatot tudsz kialakítani a szimpátiáddal, ha örökösen morcos rosszallás van az arcodon? Az emberek hamar ráunnak az egyoldalú „beszélgetésre”. Legyél fesztelenebb, beszéljess, mesélj szórakoztató történeteket.

Ha a válaszok többsége b

Te óvatosan adagolod a véleményed. Minden szavad gondosan mérlegeled, és általában spórolsz a gesztusokkal. Egyfolytában arra koncentrálsz, hogy ura legyél a helyzetnek, és mintegy kívülről figyeled önmagad, arra törekszel, hogy jó színben tűnj fel és senkit ne bánts meg. A derűs álarc mögé csak akkor pillanthatnak beszélgetőtársaid, amikor tökéletesen biztos vagy abban, hogy kivel mit akarsz közölni. S főleg abban, hogy miért mondd, amit mondasz.

Ha a válaszok többsége c

A te szíved-lelked olyan, akár a nyitott könyv. Mindenki mindent tudhat rólad. Sőt, olykor már a megengedettnél is többet közölsz, olyasmit, amivel zavarba hozhatod a környezeted. Neked mindegy, hogy a szerelmi életedről beszélsz, vagy másokról mondasz véleményt, esetleg fél füllel hallott pletykát vagy vádaskodást adsz tovább, a lényeg az, hogy beszélj. Ezzel egy idő után magad ellen hangolhatod a hallgatóságod. Hallgatni arany – tartja a közmondás. Olykor kipróbálhatnád, mennyi igazság van benne.

„Kedves Bori Mária!

Én egy problémás 11 éves lány vagyok. A barátnőmnek megmondtam, hogy közölje a szerelmemmel, szeretem. Ezt meg is tette, úgy, ahogyan megbeszéltük, névtelenül, titkosan. A fiú azonban rájött, hogy rólam van szó, hogy én vagyok a titkos imádója. A gond abban van, hogy ő elmondta a többi fiúnak a dolgot, azok meg most állandóan macerálnak, és énekelik utánam a csúfólódó dalocskát, hogy Két szerelmes pár... Ezt még talán ki is bírnám, ha azóta nem találkoztam volna egy másik, igencsak szép, fiúval a suliban, aki még jobban tetszik, mint ez az előző. Bele is szerettem! Ez az első meg nem hiszi el ezt! Ahhoz kérek segítséget, hogy mit mondjak neki, hogy elhiggye, már nem szeretem? Mit tegyen egy 11 éves ilyen helyzetben? Kérem, segítsen!

Válasz:

Kedves Nati!

Azt hiszem, hogy az a legegyszerűbb ilyen esetben, ha nem mondjuk, hanem tesszük a tennivalót. Tehát nem kell neki semmit sem mondani, bizonygatni, egyszerűen nem kell különösebben érdeklődni iránta, arrafelé tartózkodni, amerre ő van. Köszönj neki továbbra is, mert sokszor fontosabb egy jó iskola- vagy osztálytárs, mint egy forró szerelem. Nem kell különösebben idegeskedned emiatt, mert minden csoda három napig tart, ahogyan már azt nagyon régóta megállapították. Ha látják, hogy nem zavar a macerálásuk, akkor abba is fogják hagyni. Ha a fiú látja, érzékeli, hogy már nem érdeklődsz úgy utána, mint régen, ő is elhiszi majd, hogy nem rúg nálad labdába. A jövőben meg azért ne siesd el a szerelmi vallomáson. Inkább arról szóljál, hogy „tetszik”, „szimpatikus” az a valaki, mert igazából inkább tetszésről, szimpátiáról, vonzalomról van szó, amire ráépül majd a szerelem is.

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek segíts, mert beleszerettem egy fiúba! Az iskolába jár, és az a gond, hogy már jár egy lánnyal. Mindenki azt mondja, hogy a viszonyuk nem igazi, nem vezet semmihez, mert a csaj azt csinál vele, amit akar. Nagyon szeretem azt a fiút, de még azt sem mondtuk egymásnak, hogy szia. Mit tegyek, hogy az én fiúm legyen? Segíts!

Lucy L.”

Válasz:

Kedves Lucy L.!

Először is mondd neki azt, hogy szia, ha legközelebb találkoztok, mert különben semmi keresnivalód sem lenne, ha még köszönő viszonyban sem lennétek. Másodszor el kell gondolkodnod azon, hogy készen állsz-e arra, hogy ha kell, harcoljál ennek a fiúnak a kegyeieért a másik lánnyal, de lehet, hogy magával a fiúval is. Miért? Azért, mert a lány „azt csinál vele, amit akar”, ami általában azt jelenti, hogy a fiú nagyon szerelmes a lányba és a „rózsaszín szemüvegén” keresztül nem látja a lánynak a viselkedését. De ott lehet az is, hogy azért nem látja, mert különösebben nem érdekli a lánynak a viselkedése. A legbiztosabban akkor tudod megítélni a másik ember viselkedését és érzelmeit, ha közelebről ismered. Tehát addig, amíg nem mondjátok egymásnak, hogy szia, nem beszélgettek egymással, addig nem tudod letesztelni, mit is érez irántad, mennyire tetszel neki, hogy van-e nála esélyed. Ezért igyekezzél megismerkedni vele, a többi meg majd a fiú viselkedése alapján folytatódik, így vagy úgy.

„Kedves Bori Mária!

Tizenhárom éves lány vagyok. Egy számomra igencsak nagy gonddal fordulok magához tanácsért. Van egy fiú, akit nagyon szeretek, és a jelek szerint ő is szeret engem. Az igazi gondot a barátnőim jelentik, mert nem merem elmondani nekik, hogy mit érzek, mert sok mindent ráfogtak a fiúra, nem is olyan régen. Én is tisztában vagyok a hibáival,

de a szívemnek nem parancsolhatok. Ha megkérdeznék, hogy akarok-e vele járni, nem tudnék mit válaszolni. Egyrészt félek, hogy kihasználná, mert azt hallottam, hogy a lányokkal nem szerelemből jár, és félek, hogy nagy bánatot okozhat. Másrészt nagyon tetszik! Az is gond, hogy nem tudom, mit mondanának a barátnőim, ha kiderülne a dolog. Mitévő legyek? Nem tudok magam dönteni. Kérem, segítsen, mondja el a véleményét!

Bánatos”

Válasz:

Kedves Bánatos!

Először is tudnod kell, hogy általában félni szoktunk az új, ismeretlen dolgoktól félni szoktunk, szorongunk előttük. És ez normális dolog. Többnyire ezt a félelmet, szorongást le is küzdjük. Ami a többit illeti, akárhogy fordítom a dolgot, mindenféleképpen a végső döntést neked kell meghoznod arról, hogy TE mit is akarsz. Megízlelni a szerelmet, ha tényleg te is tetszel a fiúnak, vállalva azt a rizikót, hogy kihasználnak. Ebben benne van az is, hogy lesznek a barátnők között, olyanok akik elfordulnak tőled, szakálni fognak, mások melléd állnak, és támaszt nyújtanak, akkor is, ha csalódsz majd, mert akarjuk, nem akarjuk ez is benne van a pakliban. Az egyik kártyára ez van írva, csak kérdés, hogy mikor húzzuk ki. És ez is normális dolog, ezt az érzést is meg kell tanulnunk átélni és feldolgozni. Ebben a pakliban azonban sok jó is van. Semmi esetre se siesd el a dolgokat! Az előtted álló időt arra használd ki, hogy minél jobban megismerd ezt a fiút, aki annyira vonzó számodra. (Még ha „rossz fiú” is. Egyebek között ezért is tetszik sokszor a lányoknak ez a fajta!) Barátkozzál vele, beszélgetsetek. Ez alatt az idő alatt, te is megtudod, hogy tényleg olyan rossz-e, hogyan gondolkodik a lányokról, a szerelemről, a járásról, és persze rólad is. Ha jobban megismered, könnyebb lesz eldönteni, hogy érdemes-e vállalni a rizikót, vagy továbbra is barátkozni vele.

„Kedves Bori Mária!

Tizenkét éves lány vagyok, akinek a legnagyobb gondja ebben a pillanatban az, hogy mindenki piszkálja a szeplői miatt. Mi tegyek, hogy eltüntessem őket, hogy leszálljanak rólam a többiek? Kérem, adjon tanácsot!

Panni”

Válasz:

Kedves Panni!

Ha hiszed, ha nem, gyerekkoromban az egyik legkedvesebb könyveim és történeteim közé tartoztak a Pöttyös Panniról szólók. Lehet, hogy azért, mert nyaranta én is a szeplősök táborához tartoztam, tartozom ma is. Sajnos vannak dolgok, amit a természet és az öröklődés határoz meg. Bizonyára barna, vagy inkább vöröses-vagy gesztenyebarna színű a hajad. Ezzel igen sokszor együtt jár a szeplős bőr is. Én a te helyedben nem izgulnék különösebben emiatt! Nem tudom, láttál-e már néhány brazil, vagyis dél-amerikai szappanoperát a tévén? Majdnem minden szépséges színésznőjük tetőtől talpig szeplős! És őket ez nem zavarta, hogy nézők millióinak megmutassák őket. Idősebb korodban használhatsz majd különböző fedő hatású krémeket, de ezeket még neked nem ajánlatos használni. A legbiztosabb, ha mielőtt bármit teszel, ha módod van rá, kérd ki bőrgyógyász, vagy kozmetikus szakértő tanácsát. Az osztálytársak pedig, ha látják, hogy te nem idegeskedsz különösebben a szeplőid miatt, sőt büszke vagy rájuk, hamar lekopnak rólad. Serdülőkorban többet kezdtek el foglalkozni azzal, hogyan néztek ki. Idővel ezen a korszakon is túl fogtok jutni.

Fényesség

A mikor gyermek voltam, majdnem minden faluban csak petróleumlámpa világított, pislákolts és füstölt. Éppen elfértünk a fényében, és teljes bizonyossággal megkülönböztettük a tejbegrízt a kiskanáltól. Így az ember szinte sohasem akarta megfogni a tejbegrízt, hogy lenyelhesse a kanalat a segítségével.

Minden rendben is volt, mígnem egyszer elvittek a nagynémhez egy olyan csodálatos faluba, amelyik már szinte város is volt. Hát ott nemcsak óriási macskák, majdnem élő porcelánbabák mutatták a helyesebeli szépségét. De az sem volt éppen községes, hogy egy tekintélyes üveggömb csüngött le magában a mennyezetről.

Hát ez volt a híres villanylámpa, melyen előzőleg tudósok törték a fejüket, amíg kitalálták.

Aztán sötétedéskor hirtelen föllobbant, attól kezdve egyfolytában sugározta vagy pökte a fényt.

De volt is ott fény elegendő, nem is láttam egyebet. Hamarosan belenyúltam a tejbegrízbe, hátha azáltal megehetem a kanalat. Hunyorgattam és nem nagyon mertem mozogni. Mert mi lesz, ha a nagy világosságban a szék helyett valamilyen óriási macskára ülök, az meg eliramodik velem? Még inkább tartottam attól a veszedelemtől, hogy a pislogó porcelánbabát leütöm, és így darabokra töröm a világnak ezt az ékességét.

Nem voltam vak, hiszen láttam – legfőképpen a veszedelmet. Hogy tévedésből bemegyek a cserépkályhába, amelynek igen tekintélyes volt az ajtaja, és ezáltal összetéveszthető volt a szekrény ajtajával.

A felnőttek nem osztották a gondjaimat. Hallgatagságomat fáradtsággal magyarázták. És szelíd felületességgel hamarosan le is fektettek egy igen hosszú és magas díványra.

Én végigfeküdtem a heverőn, és azon igyekeztem, hogy elaludjam. Amikor kissé hanyag lomposzággal megjelent a farkas.

Nem ordítottam el magamat, mert teljességgel föl voltam rá készülve. Halkan jajgattam; úgy gondoltam, ezáltal az ordast félrevezethetem. De ilyesmi nem kerülhe-

tett szóba, ez a fenevad meglehetősen jól ismer engemet. Mert amíg nekem elmesélték Piroska meg a farkas rémséges történetét, valószínűleg neki is meséltek egyet és mászt a gyermekekről.

Jajongva átgyalogoltam a dívány túlsó oldalára. Mert annyi eszem már volt, hogy ne kiáltsam bele a sötétbe: „Segítség, meg akarnak enni!” Mert attól még inkább hízik az ordasnak a mája, ha az ember a vakvilágba üvölti félelmét. Hallottam már egyet és mászt, de hogy az ordas lemondjon a vacsorájáról valami nyekergő beszéd fejében, arra nem volt példa.

Persze most sem tévedtem: az ordas szépen megkerülte a dívány túlsó oldalát, és máris ott volt mellettem. Veres volt a nyelve, csurgott a nyála, a szemében meg ott ült a gonoszság.

Még abban volt egy kicsinyke szerencsém, hogy a dívány jó magasnak mutatkozott. A fenevadnak ugrania kellett, ha csakugyan rossz volt a szándéka. Márpedig igencsak rossz volt, mert jó szándékból nemigen kerülgethette a fekhelyemet éjnek évadján.

Csak azt nem láttam nyomorúságos helyzetemben, hogy mi a rút féreg pontos elképzelése. Ó ugrik be? Vagy én ugrom ki. És miként mehet végbe az én kiugrásom, ha nem akarok kiugrani?

Hogyan ugrik le egy olyan, amelyik nem ugrik le magától? De hiszen erre is megvolt a sündörgő szörnyetegnek a jól megfontolt fogása, fondorlata. Mégpedig olyan, mint a róka fortélyossága a fán ülő tyúkokkal.

Azt minden vadász vallja, és nyíltan kijelenti, miként szedi le a róka a tyúkokat, főként a szilvafákról, éjszaka. Egyszerűen reátekeri a farkát a fatörzsre, egyre csak szalad a szilvafa körül, amíg a tyúkok mind elszédülnek, lepotyognak, annyira elvesztik a fejüket a róka szaladásában.

És most íme, amit a róka közismerten véghez visz a szilvafán ülő tyúkokkal, vélem, az ember gyermekével ugyanezt műveli az ordas. Addig szalad körbe, amíg megbabonáz. És nem tudom majd végül, ki vagyok és hol vagyok. Hanem azt képzelem, hogy nem ember vagyok, hanem tyúk a szilvafán.

Egészen pontosan: nem is tyúk vagyok. Hanem az a valami, amit egy tyúk képzel, ha a tyúk tyúkesztét csökkentik varázslat segítségével.

Rémülten átsiettem a dívány túlfelére, és nem csalódtam az ordas gyalázatosságában. Mert rögtön fordult egyet, és ott csattogtatta a fogait.

Égnek meredő hajjal láttam, hogy milyen ocsmányul ravasz ebben a szédítő keringésben. Ráadásul mindent el tudtam már képzelni. Kivéve azt, hogy én tyúk vagyok a szilvafán. Így hát a vadállat engem nyugodtan megehet. De csak mint embert. Mert az élet eme bogját mindig a kezemben tartom.

Erre sajnálni kezdtem a szegény kis embert és fölzokogtam. Akkor villanyt gyújtottak, és az ocsmány fenevad eltűnt a fényességben. A mérhetetlen valamiben, amitől ragyog a világ.

Bajor Andor

Horváth Klára illusztrációja

Hogyan lett holland a tulipán?

Néhány évvel korábban, az 1500-as évek derekán egy sztambuli császári követ, bizonyos Augerius Gislenius Busbequis hozta el Bécsbe az első piros és sárga tulipánokat Nagy Szolimán udvarából. Nagyon megcsodálták Nyugat-Európában a sohasem látott virágot.

A tulipántermesztés azután nemcsak üzletággá, hanem valóságos tömegtevélyé duzzadt a következő évszázadban. 1634 és 1637 között az értékesebb hagymákkal úgy spekuláltak a hollandusok, mint manapság az alkuszok a részvényekkel. Hallani olyan kivételes értékű hagymáról, amely – mai pénzben – 4000 dollárért cserélt gazdát.

D. É.

Eredetileg ugyanis a törökök tenyésztették ki a legszebb példányokat ebből a turbán alakú virágból, amelynek neve is az igazhíűek fejére csavart kendőre utal. (Perzsa nyelven a turbán neve *dulband*.) A régi magyar nyelven tulipántnak nevezett szép virág őshazája a türkmén pusztaság. Németalföldre meglehetősen későn jutott el; az első nagyobb szállítmány tulipánhagymát 1562-ben rakták ki egy vitorlás gyomrából Antwerpenben.

Éjféli tulipánünnep

A tulipán a török emberek szíve csücske volt hajdanán. Sokáig a török szultán címervirága volt. Pazar tulipán-ünnepeket rendeztek a tiszteletére.

Az éjféli tulipánünnepen, amikor a szultán palotájának kertjében teljes pompájukban álltak a turbános virágok, lámpásokat, tarka kendőket aggattak a fák ágaira, égő gyertyákat állítottak a legszebb virágok mellé, szólt a zene, és mulatott az udvarnépe.

Hogy a kert minden pontján gyönyörködni lehessen a virágokban, számtalan teknősbékát fogdosztak össze, hátukra mécseset erősítettek és szabadon eresztették őket a tulipánágyások között. Amint az állatok méltóságtejes lassúsággal baktattak ide-oda, a mécsesek fénye mesebeli látvánnyá varázsolta a tulipánokat.

Sz.

Érdekességek

- A legfélénkebb állatok egyike minden bizonnyal az erdei cicikány. A megriasztott példányok szívverése percnként ezerre gyorsulhat fel.

- A világ legalacsonyabb fája egy grönlandi fűzfa. A rövid és hűvös grönlandi nyárban mindössze öt centiméterre nő meg.

- Peruban nő a *camu-camu* nevű őserdei bogó. Arról nevezetes, hogy hatvanszor annyi C-vitamint tartalmaz egy-egy bogó, mint amennyit egy jókora narancs. Savanyú is a bogó.

- Az egérfogóba sokan sajtot tesznek csaléteknek. A tudósok azonban más élelmiszerekkel is kísérleteztek és kiderült, hogy az egér valamennyi étel közül a citromtorta szeletkékre bújik elő legszívesebben. A második helyen pedig az egér-csalétek sorában a tejszokoládé áll.

- Az ókoriak nem szerették a babot. Hippokratész, az ókori orvostudomány atyja azt hirdette, hogy árt a látásnak. Cicero, a híres szónok pedig azt mondta, hogy zavarossá teszi a vért. Püthagorasz tanítványai pedig, akik hittek a lélekvándorlásban, azt vallották, hogy halála után a lélek nemcsak állat, hanem növény alakjában is tovább élhet és a bűnös lélek leginkább babbá változik.

Szólásmagyarázat

Fogához veri a garast

Arra az emberre, aki kétszer is meggondolja, hogy kiadja-e a pénzt valamire, vagy aki egészen a fősvénységig takarékos, azt szoktuk mondani, hogy a fogához veri a garast.

Sokáig azt hitték, hogy a szólás keletkezése az arany- és ezüstpénzek kipróbálásával van kapcsolatban, ugyanis a jó pénzt a csengéséről is meg lehet ismer-

ni, csak oda kell koccintani egy kemény tárgyhoz. Az, aki még a nem nemes fémből vert, kis értékű garast is ellenőrizte, a fogához verte, joggal számíthatott anyagi ügyekben nagyon is aprólékos, túlon túl takarékos embernek.

Mégis a helyes megfejtés egy kulcsa egy Fehér megyei, valamikor színmagyar faluban, Oláhlapadon végzett megfigye-

lésben rejlik. Ott figyelték meg a néprajzi adatgyűjtők, hogy a hetivásáron gyümölcsöt áruló néni a portékájáért kapott első garast a fogához veri: hogy jöjjön az anyja és apja is utána. A babonának ismeretes az a változata is, hogy az első bejövő pénzt megköpdösik.

Keresztrejtvény

1	2			3	4	5	6	7		8
9		★	★	10					★	
11		12	13		★	14		★	15	
16					17	★	18			
	★	19		★	20			★	21	
22			★	23		★	24	25		
	★	26	27			28			★	
29	30	★	31		★		★	32		
33									★	

- Én minden lánynak el tudom csavarni a fejét!
- büszkélkedik Lali a barátjának.
- Hogyan?
- ...
- Lali válasza a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része (folytatás a függőleges 8. sorban), 9. Igeköltő, 10. Kacag, 11. Megtörténhet, 14. Szintén, 15. Burány Nándor, 16. Ifi, 18. A tulajdonod, 19. A rádium vegyjele, 20. Szófav, 21. Tiltószó, 22. A tetejére, 23. A radon vegyjele, 24. Cím, 28. A -nak párja, 29. Síel egynemű betűi, 31. 99 római számmal, 32. Ilyen könyv is van.

Függőleges sorok: 2. Ósei, 3. Álmos lett tőle, 4. Kötőszó, 5. Óvoda, 6. Tanítója, 7. Déry Tibor, 9. A poén második része (folytatás a vízszintes 33. sorban), 12. A poén befejező része (folytatás a vízszintes 26. sorban), 15. A szobában, 17. Ausztriai város, 23. Férc betűi keverve, 25. A vízelőhely, 27. Niagarai részlet, 28. Feleség, 30. ... mi a kő! tyúkanyó...

Betűrejtvények

1
A
B

2
NNNN

3
S D

4
CIPŐ
2

Skandináv rejtvény (7.)

Egyik királyunk nevét, a névhez társuló jelzőt, valamint annak az eseménynek a megnevezését kell megfejtenetek, ami 550 évvel ezelőtt történt.

	VILÁGÍTÓ-TEST		KISLÁNY, KISFIÚ		LAKÓ-ÉPÜLET	MODERN (ÉK. H.)	BESZÉL A TYÚK	ÁGY BETŪI	
	MÁLTA		SAJÁTOD		KÉN	PAPAGÁJ (ÉK. F.)	MUNKA, SZERBŪL	50	
						SZÁRAZ LOMB		ÁRADAT NYILÁS A ZOKNIN	
					GÁT			LY	RÉGI
FOLYADÉK		LÉTE	JUTTAT-E		RÉGI SÜLYMÉRTEK		LUANDA ELEJE		NORD
HIDEGBEN		BERN KÖZEPE	NUMERO ELEJE		EGY		A BESZÉD RÉSZE		ARCRESZE
					BŐSÉGESEN ELÉG IDE-ODA MOZGAT			ÉRA CSÓKA RÉSZE	
DÉL-AMERIKAI ORSZÁG				SUGÁR	KÖTŐSZÓ (ÉK. F.)	MÁSZÓ		...RE	
				ARAD KÖZEPE		TETEJÉRE		FÉLIG OLASZ	
		OLASZ-ORSZÁG	TETEJÉRE JEGYEZ				TÖRTÉNELMI KORSZAK		PORTUGÁLIA
			GAUSS				KÉN		
HIBÁZIK								ERRE ÉPÜL A HÁZ	

Anagramma

GY				☀

- ÁLMOS
- PÁLYA
- GÁLYA
- RONDA
- LEMÉR
- LOVAG
- MÁRIA
- GAZSI
- KOROS
- SAKÁL
- PAKOL

Az ábrán kívüli szavak betűiből képezz új szavakat, és írd be őket a rácsba! Csak arra vigyázz, hogy értelmesek legyenek! A kiemelt oszlopban egy vadászkutya nevének kell kialakulnia.

Szóláncok

1	ZSEB ÉL	2	FOLYÓ TÜKÖR
3	KAMAT SZÁR	4	FÉL KANÁL

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval értelmes szót alkot!

Szóbetoldó

	T				R		
	S	Z			R	E	
B	E	L			V	E	R
	E	P			D	Ő	
	M				G		

Csak egyetlen szót kell találnod a megfejtéshez. Ezt írd be minden sorba! Arra vigyázz, hogy értelmes szavak alakuljanak ki.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1				
2				
3	GY			
4				
5				
6				

Meghatározások

1. Fán élő állat
2. Tanít
3. Kis György
4. Európai folyó
5. Kerti virág
6. Iskoláskor előtti intézmény

Ha jól fejtet meg a rejtvényt, akkor a kiemelt oszlopban annak a csonthéjas gyümölcsnek a neve alakul ki, amelyet a vízszintes 1. alatt rejtőző állat nagyon szeret.

Mini berakós

ADA	GÓL	ADU	TÍZ	ARA	HÍV
ADÓ	RAB	GAZ	TAG	BOR	ÍRÓ
BAL	RAG	IDA	ZÚZ	HAB	VAR

Rakd be a szavakat az üres rácsba úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmesek maradjanak

A 6. szám megfejtései

Se eleje, se vége

A szerelem, a szerelem

Lóugrásban

... viszem haza a bizonyítványomat.

Körszámtan

A keresett szám 78, mert a számokat hol megszorozzuk 2-vel, hol kivonunk belőle 4-et.

Kitöltőcske

síelés

Virágnevek

hóvirág, nefelejcs, árvácska

Az 5. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

TÖRTÉNELMÜNK, KEDVES VERSEM, TERMÉSZET.

Könyvjutalmat kap

Perlaki Adriána, Bácsfeketehegy

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

(FOLYTATJUK)

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Lépéseidet szerencse kíséri. Ezen a héten mindenkiel megtalárod a közös hangot. Sok és kedvedre való feladat vár rád. Az is elképzelhető, hogy új tanulmányokba kezdesz. A körülmények, az élet új ismereteket rejtenek. A szerelem újra megdobogtatja a szívedet. Mostanában alkotó napok köszöntenek rád.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Szobád, sarkad szépítésén fáradozol, ezért meglehetősen sokat töltesz otthon. A suliban apróbb, ám igencsak meglepő változások várhatók. Ezek a változások kedvezőnek mondhatók, és egy új megoldást adnak. Pontos tudod, milyen fontos számodra a szerelem. A következő hetek sok gyönyörűséget hoznak ezen a téren.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Alapjában véve nincs okod igazi aggodalomra. Tehetséges vagy, és éppen mostanában alkalmat is kapsz tudásod csillogtatására. Lehet, hogy családot nem nézi jó szemmel a dolgodat, te mégis kitűnő konspirátor vagy, ugyanis beszélőképességed mindent felülmúl. Önmagaddal azonban nem vagy jól. Nagyon erős vagy, de mostanában még harciasnak mondható is.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

A közelmúltban már volt néhány hihetetlen meleg heted, már ami a megpróbáltatásokat illeti, most azonban a szerencsecsillagod tekint rád. Meglehetősen aktív vagy, ám feladatod is lesz bőven. Olyannyira, hogy talán ki sem látszol belőle. Ha pénz üti a markod, szinte azonnal, de igen nagyvonalúan megváltasz tőle. Vigyázz azonban, nem minden barát igaz barát, sőt!

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Annyira érzékeny, lelki ember vagy, hogy most érezheted, a legtitkosabb erők is a javadat akarják. Szépnek ígérkezik ez a hét. Korábbi nehézségeid szinte eszedbe sem jutnak, vagy ha igen, akkor jót mosolyogsz rajtuk. Zsebpénzed is gyarapodni fog, bár erre várni kell még egy kicsit! Valami nagyon kellemes dolog készülődik. Egy szép szerelem ígérkezik. Ez annyira feldobja hangulatodat, hogy kissé könnyelművé válhatsz.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

Ez és a következő hetek általában ragyogóan telnek. Hangulatod jó, feladatod sok, és ezeket alapos személyi lévén maximálisan teljesíted is. Otthon egy-egy vitára számíthatsz, de hamar elcsitulnak, mint a nyári vihar. Úgy érzed, hogy vágyaidat, akaratodat mások háttérbe szorítják. Túl sokat beszélsz, túl sokat intézkedsz. Fordulj barátaidhoz, keress velük kapcsolatot. Meglátod, minden egyszerűbb lesz!

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Nyugodtan elmondhatod magadról, hogy minden kívánságod teljesül. Az összes eddigi titkos, dédelgetett vágyad szépen lassan valósággá válik. A suliban elismerésre számíthatsz, barátaid csodálnak, elismernek. Talán csak szomszédaid okoznak egy kis bosszúságot. Te most annyira könnyed vagy, hogy nem fogod fel tragikusan a kis apróságokat.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Otthon némi nézeteltérésre számíthatsz, de a legjobb stratégia, ha kerülöd az éles hangot. Hisz tudod, csak olaj lenne a tűzre! Most keresd kedves barátaid társaságát, akik jobbára az Ikrek, Oroszlán vagy Szűz jegyűek közül kerülnek ki. A suliban elég kedvező időszakra számíthatsz. Viszont elképesztően szórod a pénzt. Egyszer hopp, máskor kopp! Ezt ne felejtse!

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Nagyon meg akarsz felelni rokonaidnak, szomszédaidnak. Emellett jelentős munkába kezdesz, ami minden energiádat leköti. A feladat szép is, jó is, mégis, amikor látod, hogy egy perc szabad időd sem marad, a kezdeti lelkesedésed alábbhagy. Jó is, rossz is ez a hét. Nehéz, mert nehezítik a körülmények, jó, mert van elég erőd mindezt leküzdeni. Oszd meg gondolataidat és gondjaidat barátaidal!

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Vigyázz a szabályokra! Váratlan hátbatámadás is érhet, de nyugodt lehetsz, a világ előtt nem kerül folt a nevedre. Szimpátiád is mellett áll, hisz szép szavaival nyugtatólag hat rád a nehéz helyzetben. Minden a tehetség körül forog. Most jól fut veled a szekér.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Sok szép és kellemes meglepetésben van részed. A szerencse kíséri, sok dicséretet is kapsz. Jó ez a sok pozitív impulzus, legalább kicsit feledteti a nagyon nehézkessé vált hangulatod. Ne ragaszkodj ahhoz, akinek már régen más mellett lenne a helye. Egy kicsit hisztis vagy és bizonytalan is. Fegyelmezd magad. Fontos döntésekhez segít hozzá a figyelem!

Halak (II. 20.–III. 20.)

Szép, nyugodt szakasz vár rád. Végre szerencse kíséri. Ha alkotó típus vagy, most igazán jelentős, látványos dolgot hozol létre. Ismernek és felismernek majd. Az otthoni béke érdekében még van tennivalód és az időnként felbukkanó nyomasztó gondolatoktól is ideje lenne megszabadulnod. Viseld azt is emelt fővel.

Mellékhátás

– Nagyon kérem, doktor úr, vizsgálja meg a szememet. Attól tartok, hogy megártott neki a sok keresztretjvényfejtés.

– Miből gondolja?

– Abból, hogy az egyik szememmel vízszintesen, a másikkal meg függőlegesen látok.

Életmű

Kovácsot tíz év börtönre ítélik rablásért. Hogy idejét hasznosan töltsse a csupasz falak között, elkezd egy hangyát idomítani. Mindennap reggeli után kiengedi a gyufaskatulyából, és különböző mutatványokra tanítja. A hosszú évek során a hangya megtanul bukfencezni, táncolni, énekelni, folyékonyan beszél angolul, németül, kínaiul, szingalézül, oroszul, svédül, latinul.

Amikor az elítélt kiszabadul, elviszi a skatulyában a hangyát a cirkusz igazgatójához.

– Uram! Egy világszámot hoztam – mondja, és kiengedi a hangyát az íróasztalra.

Az igazgató ujjával eltiporja a hangyát, és felnéz:

No, lássuk!

Moziban

Az egérke elmegy a moziba, de peche van: az előtte lévő ülésen pont egy elefánt ül. Szegény egérke hajol jobbra, hajol balra, de nem lát semmit. Feldühödik, két sorral előbbre ül, pontosan az elefánt elé. Elhelyezkedik, aztán hátrafordul, és kárörvendően azt mondja az ormányosnak:

Na, most már ágaskodjon maga!

Figyelem, figyelem

A külföldi vendég meséli:

– A mi városunkban olyan fegyelmeket lenek a gépkocsivezetők, hogy maikor pirostat mutat nekik a lámpa, a gyalogosoknak nem a szokásos zöld gyullad fel, hanem egy felirat: „Sok sikert kívánunk!”

Kirakatok

Kovács rángatja a feleségét:

– Nem gondolod, drága Mariskám, hogy azért ez már igazán túlzás?! Minden kirakat előtt megállni?!

– Ja ez a bajod, én akár be is mehetek...

Súlyos eset

A szemorvos alaposan megvizsgálja a páciensét, majd megszólal:

– Ne haragudjon, elárulná, hogyan talált el a rendelőbe?

Pisztráng

– Mondja, doktor úr, tényleg olyan egészséges a pisztráng?

– Minden bizonnyal. Legalábbis nálam még egyetlen pisztráng sem gyógykezeltette magát.

A szokás rabja

A tanár uszodába viszi az osztályát. Mikor a gyerekek beugrottak a mély vízbe, a tanár megkérdezi az egyik lubickoló fiútól:

– Hány fokos a víz hőmérséklete, fiam?

– Körülbelül huszonöt, tanár úr.

– Jó van, leülhetsz.

Ujjra való

– Mutasd a kezed, szívem! – mondja a skót a feleségének. – Remélem, nem lesz szűk az ujjadra, amit a születésnapodra vettem neked.

– Te, édes! Csak nem gyűrűt kapok?

– Ugyan már, ne bomolj! Gyűszűt vettem.

Akusztika

Kovács hangversenyre viszi a nejét. Az első szám után az asszony odasúgja neki:

– Rettenetes, Béla! Észrevetted, milyen rossz itt az akusztika?

Kovács vállat von:

– Én nem érzem. Náthás vagyok.

Láz

– Halló! Orvosi rendelő? Nagyon rosszul érzem magam. Ki tudná nekem küldeni egy orvost a lakásomra?

– Sajnos, már késő van, fájadjon be holnap személyesen.

– Az lehetetlen. Lázás vagyok és gyenge, jártányi erőm sincs.

– Kérem, mi nem sűrgetjük. Jöjjön el, amikor jobban lesz!

Ajánlat

A fogorvost éjszaka megtámadják az utcán.

– Adja ide az összes pénzét! – parancsol rá a fegyveres gengszter.

– Sajnos, egy vasam sincs, de ha akarja, ingyen kihúzom az összes fogát.

– Kovács tizedes, már három napja vége a farsangi bálnak, igazán levehetné a rénszarvasruháját!

– Szerintem ez az újévi malac, amelyik kiugrott a kezemből és megszökött, amikor túl erősen húztam meg a farkát!

Happy end

Két fickó ül a moziban. A film már a végéhez közeledik, amikor az egyik megszólal:

- Gyere, menjünk, mert mindjárt jön a happy end!
- És gondolod, hogy pont elének ül le?

Takarékos vizit

A skót új orvoshoz megy. A rendelőben érdekes feliratot lát a falon: „Az első vizsgálat tíz font, minden további vizsgálat öt font.” A skót erre így köszön az ajtót nyitó orvosnak:

- Jaj, doktor úr, mennyire örülök, hogy ismét találkozom önnel!

A doki bólint, elkezd vizsgálgatni a beteg skótot, majd egyre komorabb lesz az arca.

- Valami baj van, doktor úr? - kérdezi rémülten a skót.

- Nos, igen - tolja föl a szemüvegét a doki. - Semmi változás, úgyhogy mindent csináljon továbbra is úgy, ahogy legutóbb tanácsoltam magának.

Biztonsági megoldás

- Miért föl-alá járva muzsikálnak a skót dudások?

- Mert mozgó célpontot nehezebb eltalálni.

Találósok

- A tej?
- Macskabenzin.
- Mi a tehén?
- Macskabenzinkút.

Szivacs

Szabóné elküldi cselédjét a sarki üzletbe szivacsért. Fél óra múlva a lány üres kézzel jön haza.

- Na, Bözsi, hát nem hozott szivacsot? - kérdi az asszony.
- Nem, mert amit az üzletben találtam, mind tele volt lyukkal.

Golyóálló

Két barát beszélget.

- De szeretném, ha annyi pénzem lenne, amiből golyóálló dízel Mercedest vehetnék! - sóhajt fel az egyik.
- Minek neked golyóálló dízel Mercedes? - képed el a másik.
- Semminek, de szeretném, ha annyi pénzem lenne.

Mire megvénülünk

A diplomaosztás negyvenedik évfordulójának ünneplésekor az egyik férfi meglepődve fordul egykori csoporttársához, akit azóta sem látott, hogy végeztek.

- Nahát, János, te épp olyan vagy, mint egyetemista korunkban! Tényleg semmit sem változtál.

- Tudom - feleli János. - Rémes volt úgy járni egyetemre, hogy hatvanegy évesnek néztem ki.

Találékony tanú

- Hogy jött rá arra, hogy ezek az emberek tolvajok? - kérdi a bíró a tanút.

- Először azt hittem, hogy rakodómunkások, de amikor láttam, hogy milyen gyorsan dolgoznak, gyanakodni kezdtem.

Azonosítás

- Mióta dolgozik itt, főúr?
- Egy hete.
- Akkor nem ön az, akinél a rántott szeletemet rendeltem.

Kutyakereső

- Attila, hol a papád?
- Elveszett a kiskutyánk, és elment megkeresni.
- És kábé mikor jön haza?
- Azt nem tudom, mert a kutyánk már egy órája itthon van.

Nyuszi ül az ólban!?

Egyik nap Orrhegyi látja, hogy a kutyája egy kimúlt baknyulat hoz a kert felől. Megijed, hogy mit fog szólni ehhez a szomszédja, aki nagy nyúltenyésztő. Fogja az állatot, megfürösztö, majd az éj leple alatt visszacsempészi az egyik üres ketrecbe. Néhány nappal később találkozik a szomszédoddal a kocsmában, aki megdöbbenve meséli:

- Képzelve, megdöglött a legszebbik baknyulam! Fogtam magam, megsirattam, és elástam a kert végében.

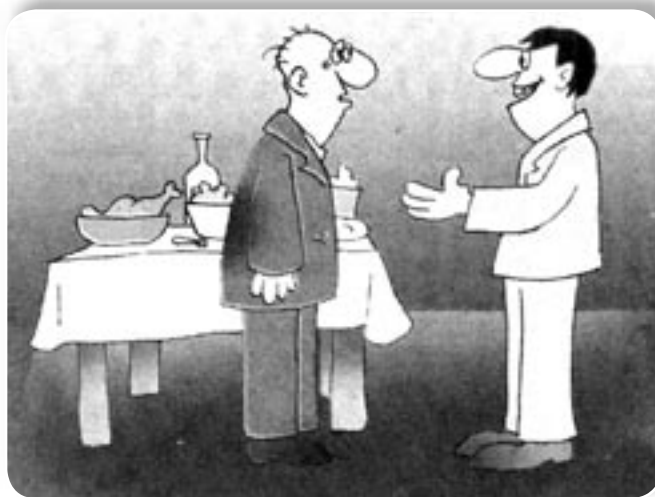
- Na és?
- Hát reggelre nem ott feküdt ismét az óljában?!

Felismerhető

- Miről lehet felismerni a mérges gombát?
- Ledobja a kalapját és ugrál rajta.

- Bácsi, hány lóerős az autója?

- Van önöknél tolmács a svédasztalhoz?

Ismered Budapestet?

A Fehér Ferenc Könyvbarát Kör a vajdasági általános iskolák tanulói és a felnőttek részére versennyel egybekötött kirándulást szervez Budapestre február 22-étől 24-éig.

A vetélkedő tárgya az irodalomból tanult összekapcsolása a városnézés során bőségesen szerzett új történelmi- és kulturális ismeretekkel és érdekességekkel: A tanulóknak 3-4 tagú csapatverseny lesz, a felnőtteknek pedig egyéni.

A vetélkedő játék, nem kell rá előre felkészülni, csak nyitott szemmel és füllel járni-kelni a kirándulás alatt.

A három nap műsora:

Péntek, 12 óra: Találkozás a Mátyás pincénél (a buszparkolóban).

Látogatás a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

Kirándulás a Budai várba: Mátyás-templom, Halászbástya, Magyar Kultúra Háza (három festménykiállítás), Magyar Borok Múzeuma, Kristálmúzeum, Ásvány-múzeum, Ezüstmúzeum, Sakk-készletek múzeuma, Állandó országos kézimunka-kiállítás, fafaragás és textilmunkák.

Országos Széchényi Könyvtár (lehetőség).

Vacsora, szállás.

Szombat, 8 óra: Reggeli

9 óra: Bazilika

Parlament vagy a néprajzi Múzeum

11 óra: Hősök tere

12 óra: Magyarok Háza

Vetélkedő ugyanott.

Ebéd után Vajdahunyad vára

18 óra: Vacsora

19 óra: Cirkuszi előadás

Vasárnap, 8 óra: Reggeli

Campona – Oceanárium (1000 Ft a belépő)

Ebéd – Bevásárlás a Tescóban

Részvételi díj: 60 euró + az autóbuszjegy

Jelentkezni az 1-256-2481 budapesti telefonon (hangpostán hagyható üzenet).

Felhívás

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és a bácsfeketehegyi Feketics Művelődési Egyesület 2008-ban is megrendezi a XVIII. **ANYÁM FEKETE RÓZSA** Magyar Nyelvű Nemzetközi Vers- és Prózamondó Találkozó vajdasági elődöntőjét. Az édesanyák tiszteletére meghirdetett versenyen gyermek (12–15 év), ifjúsági (16–21 év) és felnőtt kategóriában lehet indulni. A tavalyi évhez hasonlóan énekelt vers kategóriát is hirdünk 15 éves kortól. Egyéni jelentkezőket, tehát szólistákat várunk.

A jelentkezőknek három verset vagy prózát kell megjelölniük, melynek kortárs magyar vagy világirodalmi alkotásnak kell lennie (20–21. század). Ezenkívül a versenyzők a magyar népköltészet remekeivel is jelentkezhetnek. A zsűri bármelyik művet kérheti az indulótól. Az előadott mű időtartama nem haladhatja meg az öt perct.

Az elődöntő helyszíne és időpontja: 2008. március 29. Bácsfeketehegy, Művelődési Otthon (JNA 24.), délelőtt 10.00 óra. A nevezési díj 200 dinár. Érdeklődni Barta Juliánál a 024/738-003-as telefonszámon lehet hétköznapokon 19–21 óráig.

Jelentkezési cím: Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete, 24323, Bácsfeketehegy, JNA 24. vagy vmve.versmondo@gmail.com. Jelentkezéskor kérjük a következő információkat feltüntetni: név, életkor, pontos lakcím, telefonszám, valamint a versek, prózák szerzői és címei. Jelentkezési határidő: **március 15.**

Szerkesszük együtt az újságot!

Tennivalóid nagyjából a következők: Ha bármilyen épkezláb (megvalósítható) ötleted van, mitől lehet az újság érdekesebb és vonzóbb, azonnal írd meg! Ezenkívül küldj:

*** lexikont, osztálylexikont**

*** híreket a sulidból a Mizujs rovatba**

*** fogalmazásokat, rajzokat a Rügyfakadásba**

*** sikerlistát a Zenebonába**

*** legalább 10 sort és egy rajzot (vagy fotót)**

kedvenc állatodról az Állatkirakat rovatba

*** meg bármit, ami eszedbe jut!**

A Jó Pajtás várja leveled!!!

Ami valamirevaló, rövidesen viszontlátod

kedvenc újságodban!!!

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350–9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

TipNet INTERNET

Internet szolgáltató

Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024)555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tipnet.co.yu www.tipnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
- A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■